

Türkiye’de e-Devlet: İl Düzeyinde Bir Analiz

Uysal KERMAN
uysalkerman@sdu.edu.tr

Yakup ALTAN
yakupaltan@sdu.edu.tr

Mehmet AKTEL
mehmetaktel@sdu.edu.tr

Oğuzhan ÖZALTIN
oguzhanozaltin@sdu.edu.tr

e-Government in Turkey: An Analysis of Provincial Level

Abstract

In this study, functionality of governorate, municipality and special provincial administration web sites are analyzed in terms of e-government practices. Within this framework, fulfillment percentage of “main criteria” expressed with the “attractiveness, navigation, services for citizens, transparency, services for tourists, plans and projects, information about administrators, bond between local entrepreneurship and NGO, passive S2C, passive C2S, active S2C, active C2S, tasks and responsibilities” titles and correspondingly “sub-criteria” by web sites are calculated. Emerging findings show that web sites are sufficient in terms of providing information, however, they also indicate that the goals of public services which are to run the services simple, fast, with low cost, without interruption and to maintain it safely in an electronic environment, which are also one of the purposes of e-government, could not entirely achieved by web sites.

Keywords : Public Administration, e-Government, Turkey, Municipality, Governorate, Special Provincial Administration.

JEL Classification Codes : O30, H70.

Özet

Çalışmada valilik, belediye ve il özel idare web sitelerinin işlevselliği e-devlet uygulamaları açısından analiz edilmekte ve yeterlilik düzeyleri ölçülmektedir. Bu kapsamda web sitelerinin çekicilik, yönlendirebilme, ilde yaşayanlara yönelik hizmetler, şeffaflık, turistlere yönelik hizmetler, plan ve projeler, yönetici bilgileri, yerel girişimcilik-sivil toplum bağı, pasif S2V, pasif V2S, eşanlı S2V, eşanlı V2S ve görev ve sorumluluklar başlıkları ile ifade edilen “ana ölçütleri” ve bunlara bağlı “alt ölçütleri” karşılama yüzdesi hesaplanmıştır. Ortaya çıkan bulgular, web sitelerinin bilgi verme açısından yeterli düzeyde olduklarını, ancak e-devletin amaçları arasında yer alan kamu hizmetlerinin elektronik ortamda basit, çabuk, düşük maliyetle, kesintisiz ve güvenli biçimde yürütülmesi amaçlarına yeterince ulaşamadıklarını göstermektedir.

Anahtar Sözcükler : Kamu Yönetimi, e-Devlet, Türkiye, Belediye, Valilik, İl Özel İdaresi.

1. Giriş

20. yüzyılın sonlarında ülkelerin ekonomik ve örgütsel yapılarının reform sürecine (Öktem, 2004: 140) tabi tutulmasıyla kamu yönetimleri etkin, verimli ve vatandaş odaklı olmaya yönelmiştir (Ulusoy & Karakurt, 2002: 133; Saygıhoğlu & Arı, 2003: 274-275). Aynı dönemde bilişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeler, reform sürecini destekleyen bir faktör olarak e-devlet uygulamalarından yararlanmayı zorunlu kılmıştır (Parlak ve Sobacı, 2008: 231).

e-Devlet, kamu hizmetlerini sunan ve hizmetlerden yararlanan bireyler ve örgütler arasında kurulan karşılıklı ilişkinin (<https://www.turkiye.gov.tr>) elektronik ortamda, basit, çabuk, düşük maliyetle, kesintisiz ve güvenli biçimde yürütülmesidir (ICT for Government and Public Services, http://ec.europa.eu/information_society; Arifoğlu vd., 2002: 12; WB, 2009). e-Devlet uygulamalarıyla kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları (Yıldız, 2003: 307; Nohutçu & Demirel, 2008; Yüçetürk, 2002: 145-146) arasında ilişki kurulmaktadır.

Kurulan ilişkinin sürdürülebilmesi için devlet, hem merkezi hem de yerel düzeyde gerekli bilişim teknolojileri ile ilgili alt yapıyı ve standartları oluşturmak zorundadır. Bu süreçte devletler yerel, bölgesel, ulusal ve ulus üstü yapılara, sayısal ağlara ve protokollere uyum çabası içerisinde girmektedir.

Uyum, devlette yeni yapıların kurulması kadar mevcut yapıların dönüşümüne de sebep olmuştur. Bu dönüşüm, bir yandan e-devletin amaçlarına hizmet ederken ve devletin yönetilmesinde kolaylık sağlarken, diğer yandan da öngörülemeyen yönetsel sorunlar ortaya çıkarma riski taşımaktadır.

Bilişim teknolojilerinin sağladığı avantajları kullanan 21. yüzyıl devleti; birey, toplum ve dünya ile hızlı, etkin, verimli ilişkiler geliştirmektedir. İlişkilerin geliştirilmesinde, sadece merkez örgütlerinin e-devlet başarısı yeterli olmayıp, başarının il düzeyine de yayılması gerekmektedir. Ulusal ve küresel düzeyde, kalkınma için önemli ölçeklerden biri kabul edilen il düzeyi, hem veri akışında hem de hizmet sunumunda dikkate alınmalıdır.

Bu çalışmada, Türkiye’deki valilik, il düzeyindeki belediyeler ve il özel idare web sitelerinin işlevselliği e-devlet uygulamaları açısından analiz edilmekte ve yeterlilik düzeyleri ölçülmektedir.

2. Kapsam ve Yöntem

Yazarlar tarafından 2009 yılında, Türkiye’deki valilik, belediye ve il özel idare web sitelerinin işlevselliği üzerine üç ayrı çalışma¹ yapılmıştır. Bu çalışmada, üç ayrı

¹ Aktel M., Altan Y. ve Kerman U., (2009), "Türkiye’de Valilik Web Sitelerinin İşlevselliği", Akdeniz Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Cilt 9, Sayı 18, Kasım 2009, s. 51-65; Aktel, M., (2009), "İl Belediye Web Sitelerinin İşlevselliği Üzerine Bir Araştırma", Süleyman Demirel Üniversitesi,

çalışmanın verileri bir araya getirilerek web sitelerinin işlevselliği il ve Türkiye genelinde karşılaştırılmaktadır (Bkz. Tablo: 1 ve Tablo: 2). Valiliklere ait veriler Kasım-Aralık 2008; belediyelere ait veriler Nisan-Mayıs 2009; il özel idarelerine ait veriler Haziran-Temmuz 2009 tarihleri arasında toplanmıştır. Verilerin toplandığı tarihlerde Bitlis, Giresun, Hakkâri, Muş, Osmaniye, Siirt belediyelerinin; Ardahan, Batman, Bingöl, Bitlis, Düzce, Mardin, Rize, Siirt, Şırnak, Tokat il özel idarelerinin web sitelerine kendilerinden kaynaklanan sebeplerle ulaşamamıştır.

Çalışmada ilk olarak, seksenbir ilin valilik, belediye ve il özel idare web sitelerinin çekicilik, yönlendirebilme, ilde yaşayanlara yönelik hizmetler, şeffaflık, turistlere yönelik hizmetler, plan ve projeler, yönetici bilgileri, yerel girişimcilik-sivil toplum bağı, pasif S2V, pasif V2S, eşanlı S2V, eşanlı V2S ve görev ve sorumluluklar başlıkları ile ifade edilen “ana ölçütleri” ve bunlara bağlı “alt ölçütleri”² karşılama yüzdesi hesaplanmıştır. Veri seti, valilikler için geliştirilen on iki ana ölçüt ve bunlara bağlı doksan bir alt ölçüt; belediyeler için geliştirilen on üç ana ölçüt ve bunlara bağlı yüz yirmi beş alt ölçüt; il özel idareleri için geliştirilen on iki ana ölçüt ve bunlara bağlı yüz yedi alt ölçütten elde edilmiştir.

Web sitelerinin her bir ana ölçüt için yeterlilik göstergesi, aşağıdaki formül yardımı ile elde edilmiştir:

$$\text{Web Sitesinin N Numaralı Ana Ölçüt İçin Yeterlilik Göstergesi} = \frac{\text{Web Sitesinin Sahip Olduğu N Adlı Alt Ölçütlerin Toplam Sayısı}}{\text{N Adlı Ana Ölçüte Ait Alt Ölçütlerin Toplam Sayısı}}$$

Yeterlilik göstergelerini anlaşılabilir bir düzeyde yorumlayabilmek için, yüzdelik dilimler üzerinde dörtlü bir ölçek kullanılmıştır. Buna göre, her bir ana ölçüt için yeterlilik göstergesi; oransal olarak 0-%24 aralığı “*oldukça yetersiz*”, %25-%49 aralığı “*yetersiz*”, %50-%74 aralığı “*yeterli*” ve %75-%100 aralığı ise “*oldukça yeterli*” biçimindedir. Dörtlü ölçekle ortaya çıkan bulgular, valilik, belediye ve il özel idare web sitelerinin işlevselliğini il düzeyinde karşılaştırma olanağı sunmaktadır (Bkz: Tablo: 1).

İkinci olarak, seksen bir ilin valilik, belediye ve il özel idare web sitelerinin yeterlilik performanslarının Türkiye genelinde bir değerlendirmesi yapılmıştır (Bkz. Tablo: 2).

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, C.14, S.2 s.223-240; Kerman U., Aktel M., Altan Y., Özaltın O., Saraçbaşı Y., Akdoğan H., Çakır C., (2009), “Türkiye’deki İl Özel İdareleri Web Sitelerinin İşlevselliği”, *Memleket Mevzuat Dergisi*, Cilt: 5, Sayı: 50, Ağustos 2009, ss. 49-57.

² Ana ölçütler ve alt ölçütler geliştirilirken, West, 2004; Reddick, 2004; Yannas ve Lappas, 2007; Benschir, 2002; Tunca ve Özaltın, 2005; Aktel, 2009; Aktel, Kerman, Altan, 2009; Kerman vd., 2009’dan yararlanılmıştır.

3. Bulgular

3.1. Web Sitelerin Çekiciliği

3.1.1. Valilik Web Sitelerinin Çekiciliği

Türkiye’deki valilik web sitelerinin çekiciliği; ana sayfaya girmeden önce dinamik medya görüntüsü, video dosyası, konuşma dosyası, fon müziği, animasyonlu metin, animasyonlu grafik, fotoğraf, küçük resim (clipart), pankart (banner), rahatsız edici tanıtımlardan (Pop-Up) kaçınma, ilin panoramik görüntüsü, ana sayfada en fazla üç renk kullanılmasına gösterilen özen olmak üzere on iki alt ölçüte göre değerlendirilmiştir.

Türkiye genelinde valilik web siteleri, %52’lik oranla çekicilik açısından *yeterli* düzeydedir (Aktel- Altan ve Kerman, 2009: 55). Çekicilik oranı %52’nin altında kalan valilik web siteleri Türkiye genelinin altında performansa sahiptir.

Araştırmanın yapıldığı tarihte Adana Valiliği web sitesinin çekiciliği 0,17 ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Afyonkarahisar, Ardahan, Manisa, Osmaniye, Van, Yozgat valilikleri web sitelerinin çekiciliği 0,25; Edirne, Erzurum, Giresun, Kırıkkale, Kırklareli, Mersin, Muğla, Şırnak, Tunceli valilikleri web sitelerinin çekiciliği 0,33; Burdur, Eskişehir, Konya, Rize, Sakarya, Samsun, Sivas, Trabzon valilikleri web sitelerinin çekiciliği ise 0,42 düzeyi ile *yetersiz* bulunmuştur. Aksaray, Ankara, Antalya, Artvin, Bartın, Batman, Bilecik, Bingöl, Bitlis, Bursa, Çankırı, Diyarbakır, Düzce, Hatay, Kilis, Malatya, Muş, Niğde, Şanlıurfa, Tekirdağ, Uşak, Zonguldak valilikleri web sitelerinin çekiciliği 0,50; Aydın, Bayburt, Elazığ, Erzincan, Gaziantep, Iğdır, Kahramanmaraş, Kütahya, Mardin, Nevşehir, Siirt, Sinop, Tokat valilikleri web sitelerinin çekiciliği 0,58; Adıyaman, Bolu, Çanakkale, Gümüşhane, Isparta, İstanbul, Karabük, Kars, Kayseri, Kırşehir, Ordu, Yalova valilikleri web sitelerinin çekiciliği 0,67 ile *yeterli* düzeydedir. Ağrı, Balıkesir, Çorum, Hakkâri, İzmir, Karaman, Kastamonu, Kocaeli valilikleri web sitelerinin çekiciliği 0,75; Amasya, Denizli valilikleri web sitelerinin çekiciliği 0,83 ile *oldukça yeterli* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.1.2. Belediye Web Sitelerinin Çekiciliği

Türkiye’deki belediye web sitelerinin çekiciliği; ana sayfaya girmeden önce dinamik medya görüntüsü, video dosyası, konuşma dosyası, fon müziği, animasyonlu metin, animasyonlu grafik, fotoğraf, küçük resim (clipart), pankart (banner), rahatsız edici tanıtımlardan (Pop-Up) kaçınma, ilin panoramik görüntüsü, ana sayfada en fazla üç renk kullanılmasına gösterilen özen, canlı kamera yayını olmak üzere on üç alt ölçüte göre değerlendirilmiştir.

Türkiye genelinde belediye web siteleri %55’lik oranla çekicilik açısından *yeterli* düzeydedir (Aktel, 2009: 228). Çekicilik oranı %55’in altında kalan belediye web siteleri Türkiye genelinin altında performansa sahiptir.

Tunceli belediyesi web sitesinin çekiciliği 0,15 ve Burdur belediyesi web sitesinin çekiciliği ise 0,23 oranı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Adıyaman, Ağrı, Çorum,

İğdır belediyelerinin web sitelerinin çekiciliği 0,31; Ardahan, Bilecik, Bingöl, Diyarbakır, Düzce, Elazığ, Erzurum, Eskişehir, Kırıkkale, Van belediyelerinin web sitelerinin çekiciliği 0,38; Adana, Amasya, Antalya, Balıkesir, Bartın, Batman, Bayburt, Çankırı, Denizli, Edirne, Gaziantep, Karaman, Kars, Kilis, Kırşehir, Niğde ve Şırnak belediyelerinin web sitelerinin çekiciliği 0,46 oranı ile *yetersiz* düzeydedir. Afyonkarahisar, Artvin, Aydın, Bolu, Bursa, Gümüşhane, Hatay, Isparta, Kahramanmaraş, Kastamonu, Kayseri, Kırklareli, Mardin, Muğla belediyelerinin web sitelerinin çekiciliği 0,54; Aksaray, Çanakkale, Erzincan, İstanbul, İzmir, Karabük, Kütahya, Tekirdağ belediyelerinin web sitelerinin çekiciliği 0,62; Manisa, Nevşehir, Samsun, Sinop, Uşak, Yalova, Zonguldak belediyelerinin web sitelerinin çekiciliği 0,69 ile *yeterli* düzeydedir. Ankara, Kocaeli, Malatya, Ordu, Sakarya, Sivas, Tokat belediyelerinin web sitelerinin çekiciliği 0,77; Konya, Mersin, Rize, Trabzon belediyelerinin web sitelerinin çekiciliği 0,85; Yozgat belediyesinin web sitesinin çekiciliği 0,92; Şanlıurfa belediyesinin web sitesinin çekiciliği ise 1,00 oranı ile *oldukça yeterli* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.1.3. İl Özel İdare Web Sitelerinin Çekiciliği

İllerin özel idare web sitelerinin çekiciliği; ana sayfaya girmeden önce dinamik medya görüntüsü, video dosyası, konuşma dosyası, fon müziği, animasyonlu metin, animasyonlu grafik, fotoğraf, küçük resim (clipart), pankart (banner), rahatsız edici tanıtımlardan (Pop-Up) kaçınma, ana sayfada en fazla üç renk kullanılmasına gösterilen özen, olmak üzere on bir alt ölçüte göre değerlendirilmiştir.

Türkiye genelinde il özel idare web siteleri %45'lik oranla çekicilik açısından *yetersiz* düzeydedir (Kerman vd., 2009: 51). Çekicilik oranı %45'in altında kalan il özel idare web siteleri Türkiye genelinin altında performansa sahiptir.

Eskişehir ve Gaziantep il özel idare web sitelerinin çekiciliği 0,18 oranı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Adana, Afyonkarahisar, Burdur, Bursa, Çankırı, Erzincan, Erzurum, Hatay, İzmir, Mersin, Sakarya il özel idare web sitelerinin çekiciliği 0,27; Adıyaman, Ağrı, Aksaray, Amasya, Bartın, Bayburt, Çanakkale, Çorum, Diyarbakır, Edirne, Giresun, Gümüşhane, Hakkari, Kilis, Kocaeli, Yalova il özel idare web sitelerinin çekiciliği 0,36; Ankara, Antalya, Artvin, Aydın, Balıkesir, Bilecik, Bolu, Denizli, Elazığ, Iğdır, Kastamonu, Kırıkkale, Manisa, Muğla, Muş, Osmaniye, Sinop, Sivas, Tekirdağ, Uşak, Van, Zonguldak il özel idare web sitelerinin çekiciliği 0,45 ile *yetersiz* düzeydedir. Isparta, İstanbul, Karaman, Kırşehir, Ordu, Samsun, Yozgat il özel idare web sitelerinin çekiciliği 0,55; Kahramanmaraş, Kars, Kayseri, Kırklareli, Konya, Malatya, Nevşehir, Niğde, Şanlıurfa, Trabzon il özel idare web sitelerinin çekiciliği 0,64; Karabük, Kütahya ve Tunceli il özel idare web sitelerinin çekiciliği ise 0,73 oranı ile *yeterli* düzeydedir. Türkiye genelinde *oldukça yeterli* düzeyde il özel idare web sitesine rastlanmamıştır (Bkz. Tablo: 2).

3.2. Site Kullanıcısını Yönlendirebilme

İllerin valilik, belediye ve il özel idare web sitelerinin, site kullanıcılarını yönlendirebilme işlevi; site haritası, ana sayfaya dönüş seçeneği, site menüsündeki alt

içeriklerin (hyperlink) işlevselliği, ana sayfanın tek sayfada görüntülenebilmesi ve site içi arama özelliği biçiminde beş alt ölçüte göre değerlendirilmiştir.

3.2.1. Valilik Web Sitelerinin Kullanıcılarını Yönlendirebilme Göstergeleri

Valilik web sitelerinin kullanıcılarını yönlendirebilme göstergesi, %50’lik oranla *yeterli* düzeyde bulunmuştur (Aktel- Altan ve Kerman, 2009: 55). Kullanıcılarını yönlendirebilme göstergesi %50’nin altında kalan valilik web siteleri Türkiye genelinin altında performansa sahiptir.

Çankırı, Hatay ve Iğdır valilik web sitelerinin kullanıcılarını yönlendirme ölçütü 0; Adana, Adıyaman, Burdur, Eskişehir, Kahramanmaraş valilik web sitelerinin kullanıcılarını yönlendirme ölçütü ise 0,20 oranı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Afyonkarahisar, Antalya, Bartın, Bilecik, Bingöl, Bitlis, Bolu, Bursa, Çanakkale, Çorum, Edirne, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Giresun, Isparta, İzmir, Kayseri, Kırıkkale, Kırklareli, Kırşehir, Kilis, Mardin, Nevşehir, Rize, Sakarya, Siirt, Van valilik web sitelerinin kullanıcılarını yönlendirme ölçütü 0,40 ile *yetersiz* düzeydedir. Ağrı, Aksaray, Ardahan, Artvin, Aydın, Balıkesir, Batman, Bayburt, Diyarbakır, Düzce, Gümüşhane, Karabük, Karaman, Kars, Kocaeli, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Mersin, Muğla, Muş, Niğde, Ordu, Samsun, Sivas, Şanlıurfa, Şırnak, Tekirdağ, Trabzon, Tunceli, Uşak, Yalova, Yozgat, Zonguldak valilik web sitelerinin kullanıcılarını yönlendirme ölçütü 0,60 ile *yeterli* düzeydedir. Amasya, Ankara, Denizli, Gaziantep, Hakkâri, İstanbul, Kastamonu, Osmaniye, Sinop, Tokat valilik web sitelerinin kullanıcılarını yönlendirme ölçütü 0,80 düzeyi ile *oldukça yeterli* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.2.2. Belediye Web Sitelerinin Kullanıcılarını Yönlendirebilme Göstergeleri

Belediye web sitelerinin kullanıcılarını yönlendirebilme göstergesi, %57’lik oranla *yeterli* düzeydedir (Aktel, 2009: 229). Kullanıcılarını yönlendirebilme göstergesi %57’in altında kalan belediye web siteleri Türkiye genelinin altında performansa sahiptir.

Edirne, Iğdır, Şırnak, Tunceli belediye web sitelerinin kullanıcılarını yönlendirme ölçütü 0,20 oranıyla *oldukça yetersiz* düzeydedir. Adıyaman, Ağrı, Aksaray, Ardahan, Artvin, Bartın, Batman, Bayburt, Bingöl, Burdur, Çorum, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Gümüşhane, Kastamonu, Mardin, Mersin, Rize, Sakarya, Samsun, Sinop, Tekirdağ, Uşak, Van, Yalova, Zonguldak belediye web sitelerinin kullanıcılarını yönlendirme ölçütü 0,40 oranıyla *yetersiz* düzeydedir. Adana, Afyonkarahisar, Antalya, Bilecik, Bolu, Çankırı, Denizli, Düzce, Elazığ, Hatay, Isparta, İstanbul, Manisa, Muğla, Nevşehir, Ordu, Sivas, Şanlıurfa, Trabzon, Yozgat belediye web sitelerinin kullanıcılarını yönlendirme ölçütü 0,60 oranıyla *yeterli* düzeydedir. Amasya, Ankara, Aydın, Balıkesir, Bursa, Çanakkale, Diyarbakır, İzmir, Kahramanmaraş, Karabük, Karaman, Kars, Kayseri, Kırklareli, Kilis, Kırşehir, Kocaeli, Konya, Kütahya, Malatya, Niğde, Tokat 0,80; Kırıkkale belediye web sitelerinin kullanıcılarını yönlendirme ölçütü 1,00 oranı ile *oldukça yeterli* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.2.3. İl Özel İdareleri Web Sitelerinin Kullanıcılarını Yönlendirebilme Göstergeleri

İl özel idare web sitelerinin kullanıcılarını yönlendirebilme göstergesi, %47'lik oranla *yetersiz* düzeydedir (Kerman vd., 2009: 51). Kullanıcılarını yönlendirebilme göstergesi %47'in altında kalan il özel idare web siteleri Türkiye genelinin altında performansa sahiptir.

Erzincan il özel idare web sitesinin kullanıcılarını yönlendirme ölçütü 0; Burdur, Konya, Niğde, Sakarya, Sivas il özel idare web sitelerinin kullanıcılarını yönlendirme ölçütü 0,20 oranı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Adana, Adıyaman, Ağrı, Artvin, Aydın, Balıkesir, Bartın, Bayburt, Bilecik, Bursa, Çankırı, Diyarbakır, Elazığ, Erzurum, Giresun, Gümüşhane, Hakkari, Hatay, Iğdır, Isparta, İzmir, Kahramanmaraş, Karabük, Karaman, Kastamonu, Kocaeli, Manisa, Mersin, Muğla, Nevşehir, Tekirdağ, Trabzon, Yalova, Yozgat, Zonguldak il özel idare web sitelerinin kullanıcılarını yönlendirme ölçütü 0,40 oranı ile *yetersiz* düzeydedir. Afyonkarahisar, Aksaray, Amasya, Ankara, Antalya, Bolu, Çanakkale, Çorum, Denizli, Edirne, Eskişehir, Gaziantep, Kars, Kayseri, Kırıkkale, Kırklareli, Kilis, Kırşehir, Kütahya, Malatya, Muş, Ordu, Osmaniye, Sinop, Şanlıurfa, Tunceli, Uşak il özel idare web sitelerinin kullanıcılarını yönlendirme ölçütü 0,60 oranı ile *yeterli* düzeydedir. İstanbul, Samsun, Van il özel idare web sitelerinin kullanıcılarını yönlendirme ölçütü 0,80 oranı ile *oldukça yeterli* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3. 3. Sitenin İlde Yaşayanlara Yönelik Sunduğu Hizmetler

3.3.1. Valilik Web Sitelerinin İlde Yaşayanlara Yönelik Sunduğu Hizmetler

Valilik web sitelerinin ilde yaşayanlara sunduğu hizmetler on beş alt ölçüte göre değerlendirilmiştir. Bunlar; resmi formlara erişim, iş ilanları, vali ve vali yardımcılarının görev paylaşımı ve sorumluluk alanları hakkında bilgiler, valilikte çalışanların iletişim bilgileri, açıkça belirtilmiş örgütsel yapı, ilde yaşayanlara hizmet veren kamu kurumları hakkında bilgiler, nöbetçi eczaneler hakkında bilgi, resmi işlemler kılavuzu, randevu talep formu, görüş öneri formu, protokol listesi ve iletişim bilgileri, ille ilgili istatistikî bilgiler, hava tahmin bilgisi, haberler ve basın duyuruları bölümü, haberler ve basın duyuruları arşividir.

Valilik web sitelerinde ilde yaşayanlara yönelik sunulan hizmetler %57'lik oranla *yeterli* düzeydedir (Aktel- Altan ve Kerman, 2009: 56). İlde yaşayanlara yönelik sunulan hizmetler göstergesi %57'nin altında kalan valilik web siteleri Türkiye genelinin altında performansa sahiptir.

Erzurum valiliği web sitesinin ilde yaşayanlara yönelik sunulan hizmetler ölçütü 0,13; Iğdır valiliğinin ölçütü 0,20 oranı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Bitlis, Şırnak valilik web sitelerinin ilde yaşayanlara yönelik sunulan hizmetler ölçütü 0,27; Aydın valiliğinin 0,33; Ardahan, Bayburt, Kayseri, Yalova valilik web sitelerinin ilde yaşayanlara yönelik sunulan hizmetler ölçütü 0,40; Afyonkarahisar, Aksaray, Artvin, Çankırı, Çorum, Düzce, Erzincan, Hatay, Kırklareli, Siirt, Tokat, Zonguldak valilik web sitelerinin ilde yaşayanlara yönelik sunulan hizmetler ölçütü 0,47 oranı ile *yetersiz* düzeydedir. Amasya,

Balıkesir, Bartın, Bilecik, Bingöl, Çanakkale, Hakkari, Kastamonu, Kırıkkale, Muğla, Osmaniye, Sivas, Tunceli, Uşak, Yozgat valilik web sitelerinin ilde yaşayanlara yönelik sunulan hizmetler ölçütü 0,53; Adana, Antalya, Eskişehir, Karabük, Kilis, Malatya, Mersin, Sakarya, Şanlıurfa, Trabzon, Van valilik web sitelerinin ilde yaşayanlara yönelik sunulan hizmetler ölçütü 0,60; Adıyaman, Ağrı, Ankara, Batman, Denizli, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Isparta, Kahramanmaraş, Karaman, Kütahya, Nevşehir, Ordu, Samsun, Tekirdağ valilik web sitelerinin ilde yaşayanlara yönelik sunulan hizmetler ölçütü 0,67; Bolu, Burdur, Bursa, Edirne, Kars, Kırşehir, Konya, Manisa, Mardin, Niğde, Rize, Sinop valilik web sitelerinin ilde yaşayanlara yönelik sunulan hizmetler ölçütü 0,73 oranı ile *yeterli* düzeydedir. Kocaeli, Muş valiliklerinin ölçütü 0,80; Giresun, Gümüşhane, İzmir valiliklerinin ölçütü 0,87 ve İstanbul valilik web sitesinin ilde yaşayanlara yönelik sunulan hizmetler ölçütü 0,93 oranı ile *oldukça yeterli* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.3.2. Belediye Web Sitelerinin İlde Yaşayanlara Yönelik Sunduğu Hizmetler

Belediye web sitelerinin ilde yaşayanlara sunduğu hizmetler on altı alt ölçüte göre değerlendirilmiştir. Bunlar; resmi formlara erişim, iş ilanları, belediye ve belediye başkan yardımcılarının görev paylaşımı ve sorumluluk alanları hakkında bilgiler, belediye çalışanlarının iletişim bilgileri, açıkça belirtilmiş örgütsel yapı, ilde yaşayanlara hizmet veren kamu kurumları hakkında bilgiler, nöbetçi eczaneler hakkında bilgi, resmi işlemler kılavuzu, randevu talep formu, görüş öneri formu, protokol listesi ve iletişim bilgileri, ille ilgili istatistikî bilgiler, hava tahmin bilgisi, haberler ve basın duyuruları bölümü, haberler ve basın duyuruları arşivi, evrak takip sistemidir.

Belediye web sitelerinde ilde yaşayanlara yönelik sunulan hizmetler %59’luk oranla *yeterli* düzeydedir (Aktel, 2009: 229). İlde yaşayanlara yönelik sunulan hizmetler göstergesi %59’un altında kalan belediye web siteleri Türkiye genelinin altında performansa sahiptir.

Ağrı, Tunceli belediye web sitelerinin ilde yaşayanlara yönelik sunulan hizmetler ölçütü 0,19 oranı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Bingöl, Gaziantep, Hatay belediye web sitelerinin ilde yaşayanlara yönelik sunulan hizmetler ölçütü 0,25; Artvin, Gümüşhane belediyelerinin 0,31; Ardahan, Bayburt, Çankırı, Erzincan, Kastamonu, Van belediyelerinin 0,38; Balıkesir, Bartın, Erzurum, Eskişehir, Şırnak belediye web sitelerinin ilde yaşayanlara yönelik sunulan hizmetler ölçütü 0,44 oranı ile *yetersiz* düzeydedir. Bolu, Edirne, Elazığ, Iğdır, Rize, Uşak belediye web sitelerinin ilde yaşayanlara yönelik sunulan hizmetler ölçütü 0,50; Adana, Antalya, Batman, Burdur, Çorum, Denizli, Kahramanmaraş, Kars, Kilis, Mardin, Niğde, Sakarya belediye web sitelerinin ilde yaşayanlara yönelik sunulan hizmetler ölçütü 0,56; Düzce, Karaman, Kayseri, Kırıkkale, Muğla, Ordu, Samsun, Sinop, Tekirdağ belediye web sitelerinin ilde yaşayanlara yönelik sunulan hizmetler ölçütü 0,63; Adıyaman, Aksaray, Ankara, Karabük, Kırıkkale, Manisa, Mersin, Nevşehir, Tokat, Zonguldak belediyeleri web sitelerinin ilde yaşayanlara yönelik sunulan hizmetler ölçütü 0,69 oranı ile *yeterli* düzeydedir. Amasya, Bilecik, Çanakkale, Diyarbakır, Isparta, Kırşehir, Sivas, Yalova belediye web sitelerinin ilde yaşayanlara yönelik sunulan hizmetler ölçütü 0,75; Bursa, Kocaeli, Konya, Malatya, Yozgat belediye web sitelerinin

ilde yaşayanlara yönelik sunulan hizmetler ölçütü 0,81; Afyonkarahisar, Aydın, İzmir, Şanlıurfa, Trabzon belediye web sitelerinin ilde yaşayanlara yönelik sunulan hizmetler ölçütü 0,88; İstanbul belediyesinin 0,94; Kütahya belediye web sitelerinin ilde yaşayanlara yönelik sunulan hizmetler ölçütü 1,00 oranı ile *oldukça yeterli* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.3.3. İl Özel İdareleri Web Sitelerinin İlde Yaşayanlara Yönelik Sunduğu Hizmetler

İl Özel İdareleri web sitelerinin ilde yaşayanlara sunduğu hizmetler on iki alt ölçüte göre değerlendirilmiştir. Bunlar; resmi formlara erişim, iş ilanları, il özel idareleri görev dağılım şeması, görev dağılım şemasında yönetici isimleri, çalışanların iletişim bilgileri, resmi işlemler kılavuzu, görüş öneri formu, il özel idare ile ilgili istatistikî bilgiler, duyurular, duyuru arşivi, evrak takip sistemi, ilçe özel idarelerine verilen köprülerdir.

İl özel idareleri web sitelerinde ilde yaşayanlara yönelik sunulan hizmetler %46'lık oranla *yetersiz* düzeydedir (Kerman vd., 2009: 51). İlde yaşayanlara yönelik sunulan hizmetler göstergesi %46'nın altında kalan il özel idare web siteleri Türkiye genelinin altında performansa sahiptir.

Bursa il özel idare web sitesinin ilde yaşayanlara yönelik sunulan hizmetler ölçütü 0,08; Balıkesir, Çankırı, Edirne il özel idare web sitelerinin ilde yaşayanlara yönelik sunulan hizmetler ölçütü 0,17 *oldukça yetersiz* düzeydedir. Aydın, Çanakkale, Erzincan, Eskişehir, Giresun, Gümüşhane, Iğdır, İzmir, Kilis, Tekirdağ 0,25; Adana, Aksaray, Amasya, Antalya, Bolu, Çorum, Gaziantep, Hakkari 0,33; Afyonkarahisar, Bayburt, Bilecik, Burdur, Denizli, Diyarbakır, Elazığ, Erzurum, Kars, Kütahya, Manisa, Mersin, Sakarya, Yalova 0,42 oranı ile *yetersiz* düzeydedir. Adıyaman, Ağrı, Ankara, Bartın, Hatay, Isparta, Karabük, Kayseri, Osmaniye, Uşak 0,50; Artvin, Karaman, Kastamonu, Kırıkkale, Kırklareli, Kırşehir, Kocaeli, Malatya, Muş, Nevşehir, Sivas 0,58; Kahramanmaraş, Konya, Niğde, Ordu, Sinop, Trabzon, Yozgat, Zonguldak 0,67 oranı ile *yeterli* düzeydedir. İstanbul, Muğla, Samsun, Şanlıurfa, Tunceli, Van il özel idare web sitelerinin il'de yaşayanlara yönelik sunulan hizmetler ölçütü 0,75 oranı ile *oldukça yeterli* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3. 4. Web Sitelerinde Şeffaflık

3.4.1. Valilik Web Sitelerinde Şeffaflık

Ülkemizdeki valilik web sitelerinin şeffaflık göstergesi; İl Genel Meclisi toplantısının kararlarına, kamu ihale ilanlarına ve İl İdare Kurulu kararlarına ulaşım alt ölçütlerine göre değerlendirilmiştir.

Valilik web sitelerinde şeffaflık %25 oranı ile *yetersiz* düzeydedir (Aktel- Altan ve Kerman, 2009: 56). Şeffaflık göstergesi %25'in altında kalan valilik web siteleri Türkiye genelinin altında performansa sahiptir.

Aksaray, Aydın, Balıkesir, Bilecik, Bitlis, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Hakkâri, Iğdır, Kahramanmaraş, Karabük, Karaman, Kırıkkale, Malatya, Manisa, Muğla, Osmaniye, Samsun, Tokat, Trabzon, Tunceli, Uşak, Yalova, Zonguldak valilik web sitelerinin şeffaflık ölçütü 0 sayısı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Adana, Adıyaman, Afyonkarahisar, Ağrı, Amasya, Ankara, Antalya, Artvin, Batman, Bingöl, Bolu, Burdur, Bursa, Çanakkale, Çorum, Diyarbakır, Düzce, Edirne, Gaziantep, Giresun, Gümüşhane, Hatay, Isparta, İstanbul, İzmir, Kars, Kastamonu, Kayseri, Kırklareli, Kırşehir, Kilis, Kocaeli, Konya, Kütahya, Mardin, Mersin, Muş, Nevşehir, Niğde, Ordu, Rize, Sakarya, Siirt, Sinop, Sivas, Şanlıurfa, Şırnak, Tekirdağ, Van, Yozgat valilik web sitelerinin şeffaflık ölçütü 0,33 oranı ile *yetersiz* düzeydedir. Ardahan, Bartın, Bayburt, Çankırı, Denizli valilik web sitelerinin şeffaflık ölçütü 0,67 oranı ile *yeterli* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.4.2. Belediye Web Sitelerinde Şeffaflık

Ülkemizdeki belediye web sitelerinin şeffaflık göstergesi; belediye meclisi toplantısının kararlarına ve kamu ihale ilanlarına ulaşım, encümen ve meclisle ilgili bilgiler alt ölçütlerine göre değerlendirilmiştir.

Belediye web sitelerinde şeffaflık %68 oranı ile *yeterli* düzeydedir (Aktel, 2009: 229). Şeffaflık göstergesi %68’in altında kalan belediye web siteleri Türkiye genelinin altında performansa sahiptir.

Burdur, Elazığ, Hatay, Iğdır, Kastamonu, Mardin, Tunceli belediye web sitelerinin şeffaflık ölçütü 0 sayısı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Adıyaman, Amasya, Ardahan, Artvin, Bingöl, Çankırı, Çorum, Erzincan, Erzurum, Gümüşhane, Kilis, Samsun, Şırnak, Zonguldak belediye web sitelerinin şeffaflık ölçütü 0,33 oranı ile *yetersiz* düzeydedir. Adana, Afyonkarahisar, Ağrı, Aydın, Balıkesir, Batman, Bayburt, Bolu, Denizli, Diyarbakır, Düzce, Edirne, Eskişehir, Gaziantep, Isparta, Kahramanmaraş, Malatya, Niğde, Rize, Şanlıurfa, Tekirdağ, Uşak belediye web sitelerinin şeffaflık ölçütü 0,67 oranı ile *yeterli* düzeydedir. Aksaray, Ankara, Antalya, Bartın, Bilecik, Bursa, Çanakkale, İstanbul, İzmir, Karabük, Karaman, Kars, Kayseri, Kırıkkale, Kırklareli, Kırşehir, Kocaeli, Konya, Kütahya, Manisa, Mersin, Muğla, Nevşehir, Ordu, Sakarya, Sinop, Sivas, Tokat, Trabzon, Van, Yalova, Yozgat belediye web sitelerinin şeffaflık ölçütü 1,00 sayısı ile *oldukça yeterli* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.4.3. İl Özel İdareleri Web Sitelerinde Şeffaflık

Ülkemizdeki il özel idare web sitelerinin şeffaflık göstergesi; il genel meclisi toplantısının kararlarına ulaşım, il genel meclisi gündemlerine ilişkin bilgiler, il encümen üyelerinin kimlerden oluştuğunun açıkça belirtilmesi, il encümeni toplantı kararlarına ulaşım, kamu ihale ilanlarıyla bilgiler olmak üzere beş alt ölçüte göre değerlendirilmiştir.

İl özel idareleri web sitelerinde şeffaflık %83 oranı ile *oldukça yeterli* düzeydedir (Kerman vd., 2009: 52). Şeffaflık göstergesi %83’ün altında kalan il özel idare web siteleri Türkiye genelinin altında performansa sahiptir.

Tekirdağ il özel idare web sitesinin şeffaflık ölçütü 0,20 oranı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Bartın, Burdur, Gümüşhane, Hakkari, İzmir, Kayseri, Kütahya, Muş il özel idare web sitelerinin şeffaflık ölçütü 0,40 oranı ile *yetersiz* düzeydedir. Afyonkarahisar, Aksaray, Erzurum, Hatay, Iğdır, Kilis, Tunceli, Zonguldak il özel idare web sitelerinin şeffaflık ölçütü 0,60 oranı ile *yeterli* düzeydedir. Ağrı, Amasya, Artvin, Balıkesir, Bayburt, Bilecik, Bolu, Çankırı, Çorum, Denizli, Edirne, Elazığ, Giresun, Isparta, Kahramanmaraş 0,80; Adana, Adıyaman, Ankara, Antalya, Aydın, Bursa, Çanakkale, Diyarbakır, Erzincan, Eskişehir, Gaziantep, İstanbul, Karabük, Karaman, Kars, Kastamonu, Kırıkkale, Kırklareli, Kırşehir, Kocaeli, Konya, Malatya, Manisa, Mersin, Muğla, Nevşehir, Niğde, Ordu, Osmaniye, Sakarya, Samsun, Sinop, Sivas, Şanlıurfa, Trabzon, Uşak, Van, Yalova, Yozgat il özel idare web sitelerinin şeffaflık ölçütü 1,00 sayısı ile *oldukça yeterli* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.5. Web Sitelerinde Turistlere Yönelik Hizmetler ve İlin Tanıtımı

3.5.1. Valilik Web Sitelerinde Turistlere Yönelik Hizmetler ve İlin Tanıtımı

Türkiye'deki valilik web sitelerinin turistlere yönelik sunduğu hizmetler ve ilin tanıtımı yirmi iki ölçüte göre değerlendirilmiştir. Alt ölçütler; şehre ulaşım bilgileri, şehre ulaşım haritası, gezilecek yerler hakkında bilgi, müzeler hakkında bilgi, resmi dairelerin çalışma saatleri hakkında bilgi, ildeki turizm türleri hakkında bilgi, ildeki turistik yerlerin interaktif haritası, ildeki korunulan alanlar hakkında bilgi, ildeki konaklama olanakları hakkında bilgi, restoran ve yemek hizmetleri hakkında bilgi, eğlence hizmetleri hakkında bilgi, yerel etkinlikler hakkında bilgi, yerel ürünler hakkında bilgi, yerel ulaşım (köy garajı) hakkında bilgi, ilin geçmişe yönelik fotoğraflar, ilin tarihi hakkında bilgi, kent ormanları hakkında bilgi, dil değiştirme seçeneği, görülecek yerler hakkında multimedya, ildeki müzeler hakkında multimedya, yerel etkinlikler hakkında multimedya, yerel ürünler hakkında multimedya desteğidir.

Turistlere yönelik hizmetler ve ilin tanıtımı yeterlilik göstergesine bakıldığında, valilik web sitelerinin %46 oranıyla *yetersiz* olduğu bulgusuna ulaşılmıştır (Aktel- Altan ve Kerman, 2009: 57). Turistlere yönelik hizmetler ve ilin tanıtımı göstergesi %46'nın altında kalan valilik web siteleri Türkiye genelinin altında performansa sahiptir.

Web sitelerinin turistlere yönelik hizmetler ve ilin tanıtımı açısından Ardahan, Osmaniye 0,05; Siirt 0,09; Balıkesir 0,18; Burdur, Iğdır 0,23 oranları ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Çankırı, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Rize, Tunceli 0,27; Bartın, Bayburt, Bingöl, Eskişehir, Hakkari, Karabük, Kırklareli, Uşak 0,32; Aydın, Bilecik, Bitlis, Erzurum, Kırıkkale, Konya, Malatya, Manisa, Şırnak, Tokat, Van, Yozgat 0,36; Adana, Edirne, Giresun, Niğde, Sivas 0,41; Sinop, Trabzon, Zonguldak 0,45 oranı ile *yetersiz* düzeydedir. Antalya, Isparta, Karaman, Kayseri, Kocaeli, Samsun, Şanlıurfa 0,50; Artvin, Bursa, Diyarbakır, Erzincan, Kastamonu, Muş, Sakarya, Tekirdağ 0,55; Afyonkarahisar, Ağrı, Aksaray, Amasya, Çanakkale, Düzce, Elazığ, Gaziantep, Kırşehir, Mersin, Muğla, Nevşehir, Ordu 0,59; Ankara, Çorum, Gümüşhane, İzmir, Kars 0,64; Batman, Bolu, Yalova 0,68; Denizli, Kütahya, Mardin 0,73 oranı ile *yeterli* düzeydedir. Adıyaman, İstanbul valilik web sitelerinin turistlere yönelik hizmetler ve ilin tanıtımı ölçütü 0,77 oranı ile *oldukça yeterli* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.5.2. Belediye Web Sitelerinde Turistlere Yönelik Hizmetler ve İlin Tanıtımı

Türkiye’deki belediye web sitelerinin turistlere yönelik sunduğu hizmetler ve ilin tanıtımı yirmi iki ölçüte göre değerlendirilmiştir. Alt ölçütler; şehre ulaşım bilgileri, şehre ulaşım haritası, gezilecek yerler hakkında bilgi, müzeler hakkında bilgi, resmi dairelerin çalışma saatleri hakkında bilgi, ildeki turizm türleri hakkında bilgi, ildeki turistik yerlerin interaktif haritası, ildeki korunan alanlar hakkında bilgi, ildeki konaklama olanakları hakkında bilgi, restoran ve yemek hizmetleri hakkında bilgi, eğlence hizmetleri hakkında bilgi, yerel etkinlikler hakkında bilgi, yerel ürünler hakkında bilgi, yerel ulaşım (köy garajı) hakkında bilgi, ilin geçmişe yönelik fotoğraflar, ilin tarihi hakkında bilgi, kent ormanları hakkında bilgi, dil değiştirme seçeneği, görülecek yerler hakkında multimedya, ildeki müzeler hakkında multimedya, yerel etkinlikler hakkında multimedya, yerel ürünler hakkında multimedya desteğidir.

Turistlere yönelik hizmetlerin ve ilin tanıtımı yeterlilik göstergesine bakıldığında, belediye web sitelerinin %38 oranıyla *yetersiz* olduğu bulgusuna ulaşılmıştır (Aktel, 2009: 230). Turistlere yönelik hizmetler ve ilin tanıtımı göstergesi %38’in altında kalan belediye web siteleri Türkiye genelinin altında performansa sahiptir.

Ağrı, Mardin, Tunceli 0; Van, 0,05; Iğdır, Kütahya, Şırnak 0,09; Düzce, Edirne, Isparta, Karaman, Kars, Niğde 0,14; Batman, Çankırı, Denizli, Tekirdağ, Tokat 0,18; Ardahan, Kırklareli, Kırşehir, Sakarya, Uşak 0,23 oranı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Adana, Bayburt, Bingöl, Karabük 0,27; Balıkesir, Bolu, Gaziantep, Gümüşhane, Hatay, Şanlıurfa 0,32; Adıyaman, Aydın, Burdur, Kilis, Kocaeli, Manisa, Samsun, Yozgat 0,36; Afyonkarahisar, Artvin, Çorum, Diyarbakır, Eskişehir, Kırıkkale, Sivas, Zonguldak 0,41; Bilecik, Bursa, Çanakkale 0,45 oranı ile *yetersiz* düzeydedir. Erzincan, Kastamonu, Kayseri, Yalova 0,50; Amasya, Ankara, Erzurum, İzmir, Kahramanmaraş, Sinop 0,55; Bartın, Elazığ, Muğla 0,59; Aksaray, Antalya, Malatya, Ordu 0,64; Nevşehir, Rize 0,68; Konya, Mersin, Trabzon 0,73 oranı ile *yeterli* düzeydedir. İstanbul belediye web sitelerinin turistlere yönelik hizmetler ve ilin tanıtımı ölçütü 0,95 oranı ile *oldukça yeterli* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.6. Web Sitelerinde Plan ve Projeler

3.6.1. Valilik Web Sitelerinde Plan ve Projeler

Valilik web sitelerinde plan ve projeler dört alt ölçüte göre değerlendirilmiştir. Alt ölçütler; ilde yürütülen planlar ve projeler hakkında bilgiler, tamamlanan plan ve projeler hakkında bilgi, projelerin teknik ve finansal detayları hakkında bilgi, tamamlanan plan ve projelerin resimleridir.

Valilik web sitelerinin, yürütülen-tamamlanan plan ve projeler hakkında vatandaşlara bilgi verme düzeyinin %64 oranı ile *yeterli* olduğu tespit edilmiştir (Aktel-Altan ve Kerman, 2009: 57). Plan ve projeler göstergesi %64’ün altında kalan valilik web siteleri Türkiye genelinin altında performansa sahiptir.

Bayburt, Erzurum, Kars, Kastamonu, Kırşehir, Manisa, Osmaniye, Tekirdağ, Tokat, Yozgat valilik web sitelerinin plan ve projeler ölçütü 0 sayısı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Aksaray, Bingöl, Çorum, Edirne, Eskişehir, Gaziantep, Malatya valilik web sitelerinin plan ve projeler ölçütü 0,25 oranı ile *yetersiz* düzeydedir. Amasya, Bitlis, Çankırı, Denizli, Düzce, Iğdır, Karabük, Kocaeli, Trabzon, Zonguldak valilik web sitelerinin plan ve projeler ölçütü 0,50 oranı ile *yeterli* düzeydedir. Adana, Adıyaman, Ankara, Antalya, Ardahan, Artvin, Aydın, Balıkesir, Bartın, Bilecik, Bolu, Burdur, Bursa, Çanakkale, Elazığ, Giresun, Gümüşhane, Hakkâri, Hatay, Karaman, Kayseri, Kırıkkale, Kilis, Konya, Kütahya, Mardin, Mersin, Nevşehir, Rize, Sakarya, Samsun, Sinop, Şırnak, Tunceli, Van, Yalova 0,75; Afyonkarahisar, Ağrı, Batman, Diyarbakır, Erzincan, Isparta, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kırklareli, Muğla, Muş, Niğde, Ordu, Siirt, Sivas, Şanlıurfa, Uşak 1,00 sayısı ile *oldukça yeterli* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.6.2. Belediye Web Sitelerinde Plan ve Projeler

Belediye web sitelerinde plan ve projeler dokuz alt ölçüte göre değerlendirilmiştir. Alt ölçütler; faaliyet raporları, bütçe ve stratejik plan, ilde yürütülen planlar ve projeler hakkında bilgiler, tamamlanan plan ve projeler hakkında bilgi, performans programı, imar planları, belediye mevzuatıyla ilgili bilgi, kentsel dönüşüm hakkında bilgi, projelerin teknik ve finansal detayları hakkında bilgilerdir.

Belediye web sitelerinin, yürütülen-tamamlanan plan ve projeler hakkında vatandaşlara bilgi verme düzeyinin %49 oranı ile *yetersiz* olduğu tespit edilmiştir (Aktel, 2009: 231). Plan ve projeler göstergesi %49'un altında kalan belediye web siteleri Türkiye genelinin altında performansla sahiptir.

Ardahan, Erzincan, Şırnak belediye web sitelerinin plan ve projeler ölçütü 0; Ağrı, Bayburt belediye web sitelerinin plan ve projeler ölçütü 0,11; Artvin, Bartın, Batman, Çankırı, Çorum, Elazığ, Gümüşhane, Hatay, Tunceli belediye web sitelerinin plan ve projeler ölçütü 0,22 oranı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Amasya, Bolu, Düzce, Edirne, Gaziantep, Iğdır, Kahramanmaraş, Kastamonu, Niğde, Sakarya, Şanlıurfa, Tekirdağ, Tokat, Uşak, Van 0,33; Balıkesir, Bingöl, Denizli, Diyarbakır, Erzurum, Eskişehir, Karabük, Kırklareli, Muğla, Rize, Samsun, Yozgat 0,44 oranı ile *yetersiz* düzeydedir. Adıyaman, Bilecik, Burdur, Isparta, Kırşehir, Konya, Mardin, Sivas, Trabzon, Zonguldak 0,56; Adana, Afyonkarahisar, Aksaray, Aydın, Karaman, Kars, Kırıkkale, Nevşehir, Ordu, Sinop 0,67 oranı ile *yeterli* düzeydedir. Bursa, Çanakkale, Kilis, Kocaeli, Malatya, Mersin 0,78; İstanbul, Kayseri, Kütahya, Yalova 0,89; Ankara, Antalya, İzmir, Manisa 1,00 sayısı ile *oldukça yeterli* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.6.3. İl Özel İdare Web Sitelerinde Plan ve Projeler

Çalışmada plan ve projeler on alt ölçüte göre değerlendirilmiştir. Alt ölçütler; faaliyet raporları, bütçe bilgileri, stratejik plan, denetim komisyonu raporları, ihtisas komisyonu raporları, performans programına ait bilgiler, mevzuatla ilgili bilgiler, yürütülen planlar ve projeler hakkında bilgiler, tamamlanan plan ve projeler hakkında bilgi, projelerin teknik ve finansal detayları hakkında bilgilerdir.

İl özel idare web sitelerinin, yürütülen ve tamamlanan plan ve projeler hakkında vatandaşlara bilgi verme düzeyinin %65 oranı ile *yeterli* olduğu tespit edilmiştir (Kerman vd., 2009: 52). Plan ve projeler göstergesi %65’in altında kalan il özel idare web siteleri Türkiye genelinin altında performansa sahiptir.

Ağrı 0,10; Amasya, Hakkari il özel idare web sitelerinin plan ve projeler ölçütü 0,20 oranı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Muş 0,30; Afyonkarahisar, Aydın, Burdur, Edirne, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Giresun, Hatay, Yalova il özel idare web sitelerinin plan ve projeler ölçütü 0,40 oranı ile *yetersiz* düzeydedir. Adıyaman, Aksaray, Balıkesir, Bursa, Çankırı, Gümüşhane, Iğdır 0,50; Bilecik, Kilis, Kütahya, Malatya, Tekirdağ, Zonguldak 0,60; Bayburt, Bolu, Çanakkale, Denizli, Diyarbakır, Elazığ, Isparta, Karabük, Kars, Kırklareli, Manisa, Muğla, Nevşehir, Samsun, Uşak, Yozgat il özel idare web sitelerinin plan ve projeler ölçütü 0,70 oranı ile *yeterli* düzeydedir. Adana, Ankara, Antalya, Artvin, Bartın, Çorum, Erzincan, İzmir, Kahramanmaraş, Karaman, Kastamonu, Kayseri, Kocaeli, Konya, Ordu, Sakarya, Sinop, Sivas, Tunceli, Van 0,80; Kırşehir, Niğde, Şanlıurfa 0,90; İstanbul, Kırıkkale, Mersin, Osmaniye, Trabzon il özel idare web sitelerinin plan ve projeler ölçütü 1,00 sayısı ile *oldukça yeterli* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.7. Web Sitelerinde Yönetici Bilgileri

3.7.1. Valilik Web Sitelerinde Yönetici Bilgileri

Valilik web sitelerinde yönetici bilgileri beş alt ölçüte göre değerlendirilmiştir. Bunlar; valinin özgeçmişi, valinin kişisel resmi, valinin yerel etkinliklerdeki fotoğrafı, eski valiler ve çalışma süreleri hakkında bilgi, vali yardımcıları ve kaymakamlara ilişkin bilgilerdir.

Valilik web sitelerinde yöneticiler hakkında %90 oranı ile *oldukça yeterli* düzeyde bilgi sunulduğu görülmektedir (Aktel- Altan ve Kerman, 2009: 58). Yönetici bilgileri göstergesi %90’ın altında kalan valilik web siteleri Türkiye genelinin altında performansa sahiptir.

Iğdır valiliği web sitesinin yönetici bilgileri ölçütü 0 sayısı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Afyonkarahisar, Ankara, Aydın, Bayburt, Kayseri, Kırıkkale valilik web sitelerinin yönetici bilgileri ölçütü 0,60 oranı ile *yeterli* düzeydedir. Adana, Adıyaman, Antalya, Ardahan, Artvin, Bartın, Batman, Bilecik, Bitlis, Bolu, Bursa, Çanakkale, Çorum, Denizli, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Karabük, Rize, Siirt, Şırnak, Tokat, Yalova, Zonguldak 0,80; Ağrı, Aksaray, Amasya, Balıkesir, Bingöl, Burdur, Çankırı, Diyarbakır, Düzce, Edirne, Elazığ, Erzincan, Giresun, Gümüşhane, Hakkari, Hatay, Isparta, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Karaman, Kars, Kastamonu, Kırklareli, Kırşehir, Kilis, Kocaeli, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Mardin, Mersin, Muğla, Muş, Nevşehir, Niğde, Ordu, Osmaniye, Sakarya, Samsun, Sinop, Sivas, Şanlıurfa, Tekirdağ, Trabzon, Tunceli, Uşak, Van, Yozgat 1,00 sayısı ile *oldukça yeterli* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.7.2. Belediye Web Sitelerinde Yönetici Bilgileri

Yönetici bilgileri yedi alt ölçüte göre değerlendirilmiştir. Bunlar; belediye başkanının özgeçmişi, belediye başkanının kişisel resmi, başkana doğrudan mesaj, belediye başkanının yerel etkinliklerde fotoğrafı, eski belediye başkanları ve çalışma süreleri hakkında bilgi, belediye başkan yardımcılara ilişkin bilgiler, muhtarlıklarla ilgili bilgilerdir.

Belediye web sitelerinde yöneticiler hakkında %78 oranı ile *oldukça yeterli* düzeyde bilgi sunulduğu görülmektedir (Aktel, 2009: 231). Yönetici bilgileri göstergesi %78'in altında kalan belediye web siteleri Türkiye genelinin altında performansa sahiptir.

Tunceli belediye web sitesinin yönetici bilgileri ölçütü 0 sayısı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Çanakkale, Erzurum, Kastamonu, Van, Zonguldak belediye web sitelerinin yönetici bilgileri ölçütü 0,43 oranı ile *yetersiz* düzeydedir. Batman, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Düzce, Edirne, Erzincan, Eskişehir, Gaziantep, Iğdır, Sakarya 0,57; Adana, Ardahan, Artvin, Bartın, Bingöl, Bolu, Elazığ, Gümüşhane, Hatay, Isparta, Karaman, Kütahya, Rize, Samsun, Tokat, Uşak, Yalova belediye web sitelerinin yönetici bilgileri ölçütü 0,71 oranı ile *yeterli* düzeydedir. Adıyaman, Afyonkarahisar, Aksaray, Amasya, Ankara, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bayburt, Burdur, Bursa, Çankırı, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Karabük, Kars, Kayseri, Nevşehir, Niğde 0,86; Ağrı, Bilecik, Kırıkkale, Kırklareli, Kilis, Kırşehir, Kocaeli, Malatya, Manisa, Mardin, Mersin, Muğla, Ordu, Sinop, Sivas, Şanlıurfa, Şırnak, Tekirdağ, Trabzon, Yozgat, Konya belediye web sitelerinin yönetici bilgileri ölçütü 1,00 sayısı ile *oldukça yeterli* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.7.3. İl Özel İdareleri Web Sitelerinde Yönetici Bilgileri

İl özel idareleri web sitelerinde yönetici bilgileri on dört alt ölçüte göre değerlendirilmiştir. Alt ölçütler, il genel meclisi başkanının özgeçmişi, kişisel resmi, e-posta adresi; il genel meclisi üyelerinin özgeçmişi, kişisel resimleri, e-posta adresleri; valinin özgeçmişi, kişisel resmi, e-posta adresi; genel sekreterin özgeçmişi, kişisel resmi, e-posta adresi; il özel idaresi şirketlerine yönelik bilgi; il özel idaresi iştiraklerine ilişkin bilgidir.

İl özel idareleri web sitelerinde yöneticiler hakkında %48 oranı ile *yetersiz* düzeyde bilgi sunulduğu görülmektedir (Kerman vd., 2009: 52). Yönetici bilgileri göstergesi %48'in altında kalan il özel idare web siteleri Türkiye genelinin altında performansa sahiptir.

Adana il özel idare web sitesinin yönetici bilgileri ölçütü 0,14; Ağrı, Kırıkkale, Şanlıurfa il özel idare web sitelerinin yönetici bilgileri ölçütü 0,21 oranı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Afyonkarahisar, Aksaray, Edirne, Kastamonu, Kilis, Sivas, Zonguldak 0,29; Aydın, Bayburt, Erzincan, Hakkari, Isparta, Kahramanmaraş, Kayseri, Manisa, Sinop, Uşak 0,36; Amasya, Bartın, Bolu, Burdur, Çankırı, Hatay, Iğdır, Karabük, Kars, Konya, Muş, Ordu, Osmaniye il özel idare web sitelerinin yönetici bilgileri ölçütü 0,43 oranı ile *yetersiz* düzeydedir. Adıyaman, Balıkesir, Bursa, Çorum, Giresun, İzmir,

Karaman, Tekirdağ, Trabzon, Tunceli, Van, Yalova 0,50; Ankara, Artvin, Diyarbakır, Elazığ, Erzurum, Eskişehir, Gümüşhane, Kırklareli, Kocaeli, Malatya, Mersin, Nevşehir, Sakarya, Samsun, Yozgat 0,57; Antalya, Kırşehir, Niğde 0,64; Çanakkale il özel idare web sitelerinin yönetici bilgileri ölçütü 0,71 oranı ile *yeterli* düzeydedir. Bilecik, Denizli, Gaziantep, Kütahya, Muğla 0,79; İstanbul il özel idare web sitelerinin yönetici bilgileri ölçütü 0,93 oranı ile *oldukça yeterli* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.8. Yerel Girişimcilik-Sivil Toplum Bağı

3.8.1. Valilik Web Sitelerinde Yerel Girişimcilik-Sivil Toplum Bağı

Beş alt ölçüte göre yapılan değerlendirme; valilik web sitelerinden yerel organizasyonlara ve birliklerin web sitelerine köprüler, yerel kültürel organizasyonların web sitelerine köprüler, yerel spor organizasyonlarının ve kulüplerin web sitelerine köprüler, yerel işletme ve girişimlerin web sitelerine köprüler, yerel medyanın web sitelerine köprüler alt ölçütlerini içermektedir.

Valilik web sitelerinde sunulan yerel girişimcilik-sivil toplum bağı hakkındaki bilgilerin %33 oranıyla *yetersiz* olduğu tespit edilmiştir (Aktel- Altan ve Kerman, 2009: 58). Yerel girişimcilik-sivil toplum bağı göstergesi %33’ün altında kalan valilik web siteleri Türkiye genelinin altında performansa sahiptir.

Adıyaman, Amasya, Antalya, Ardahan, Artvin, Aydın, Balıkesir, Bartın, Bayburt, Bilecik, Bingöl, Bitlis, Bolu, Burdur, Çanakkale, Çorum, Erzurum, Gaziantep, Iğdır, Kastamonu, Kırıkkale, Malatya, Mardin, Rize, Sivas, Şırnak, Trabzon, Van, Yozgat 0; Adana, Afyonkarahisar, Ağrı, Aksaray, Ankara, Batman, Bursa, Çankırı, Denizli, Diyarbakır, Düzce, Edirne, Eskişehir, Kırşehir, Kilis, Kütahya, Manisa, Osmaniye, Şanlıurfa 0,20 oranı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Elazığ, Giresun, Hakkari, Kars, Kırklareli, Mersin, Nevşehir, Ordu, Yalova valilik web sitelerinin yerel girişimcilik-sivil toplum bağı ölçütü 0,40 oranı ile *yetersiz* düzeydedir. Gümüşhane, Hatay, Karabük, Karaman, Kocaeli, Muş, Niğde, Tokat, Tunceli, Zonguldak valilik web sitelerinin yerel girişimcilik-sivil toplum bağı ölçütü 0,60 oranı ile *yeterli* düzeydedir. Isparta, Konya, Tekirdağ, Uşak 0,8; Erzincan, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kayseri, Muğla, Sakarya, Samsun, Siirt, Sinop valilik web sitelerinin yerel girişimcilik-sivil toplum bağı ölçütü 1,00 sayısı ile *oldukça yeterli* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.8.2. Belediye Web Sitelerinde Yerel Girişimcilik-Sivil Toplum Bağı

Yedi alt ölçüte göre yapılan değerlendirme; belediye web sitelerinden yerel organizasyonlara ve birliklerin web sitelerine köprüler, yerel kültürel organizasyonların web sitelerine köprüler, yerel spor organizasyonlarının ve kulüplerin web sitelerine köprüler, yerel işletme ve girişimlerin web sitelerine köprüler, ildeki valilik sayfasına köprü, belediye şirketlerine ilişkin bilgi, yerel medyanın web sitelerine köprüleri alt ölçütlerini kapsamaktadır.

Belediye web sitelerinde sunulan yerel girişimcilik-sivil toplum bağı hakkındaki bilgilerin %40 oranıyla *yetersiz* olduğu tespit edilmiştir (Aktel, 2009: 231). Yerel

girişimcilik-sivil toplum bağı göstergesi %40'ın altında kalan belediye web siteleri Türkiye genelinin altında performansa sahiptir.

Adıyaman, Ağrı, Aksaray, Ardahan, Bayburt, Bingöl, Çankırı, Çorum, Diyarbakır, Düzce, Erzincan, Isparta, Karabük, Karaman, Kars, Kastamonu, Kırşehir, Sinop, Sivas, Şanlıurfa, Tekirdağ, Tunceli, Van 0; Amasya, Bolu, Denizli, Edirne, Eskişehir, Gümüşhane, Iğdır, Nevşehir, Niğde, Uşak 0,14 oranı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Erzurum, Hatay, Kilis, Kocaeli, Rize 0,29; Adana, Artvin, Burdur, Kırklareli, Muğla, Ordu belediye web sitelerinin yerel girişimcilik-sivil toplum bağı ölçütü 0,43 oranı ile *yetersiz* düzeydedir. Ankara, Aydın, Batman, Çanakkale, Elazığ, Gaziantep, Yalova, Zonguldak 0,57; Mersin Şırnak, Tokat, Trabzon, Yozgat belediye web sitelerinin yerel girişimcilik-sivil toplum bağı ölçütü 0,71 oranı ile *yeterli* düzeydedir. Afyonkarahisar, Balıkesir, Bartın, Bilecik, Bursa, Kahramanmaraş, Konya, Kütahya, Malatya, Sakarya, Samsun 0,86; Antalya, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kırıkkale, Manisa, Mardin belediye web sitelerinin yerel girişimcilik-sivil toplum bağı ölçütü 1,00 sayısı ile *oldukça yeterli* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.8.3. İl Özel İdareleri Web Sitelerinde Yerel Girişimcilik-Sivil Toplum Bağı

Altı alt ölçüte göre yapılan değerlendirme; web sitelerinden yerel organizasyonlara ve birliklerin web sitelerine köprüler, yerel kültürel organizasyonların web sitelerine köprüler, yerel spor organizasyonlarının ve kulüplerin web sitelerine köprüler, yerel işleme ve girişimlerin web sitelerine köprüler, ildeki belediye sayfasına köprü, ildeki valilik sayfasına köprüdür.

İl özel idareleri web sitelerinde sunulan yerel girişimcilik-sivil toplum bağı hakkındaki bilgilerin %38 oranıyla *yetersiz* olduğu tespit edilmiştir (Kerman vd., 2009: 52). Yerel girişimcilik-sivil toplum bağı göstergesi %38'in altında kalan il özel idare web siteleri Türkiye genelinin altında performansa sahiptir.

Adana, Adıyaman, Afyonkarahisar, Ağrı, Aksaray, Amasya, Bartın, Bilecik, Gaziantep, Giresun, İzmir, Kahramanmaraş, Karaman, Kars, Kırıkkale, Manisa, Samsun, Şanlıurfa, Tekirdağ, Yozgat, Zonguldak il özel idare web sitelerinin yerel girişimcilik-sivil toplum bağı ölçütü 0; Ankara, Antalya, Artvin, Aydın, Balıkesir, Bayburt, Bolu, Burdur, Bursa, Çanakkale, Çankırı, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Gümüşhane, Hakkari, Hatay, Iğdır, Isparta, İstanbul, Karabük, Kastamonu, Kayseri, Kırklareli, Kilis, Kırşehir, Kocaeli, Konya, Kütahya, Malatya, Mersin, Muğla, Muş, Nevşehir, Niğde, Ordu, Osmaniye, Sakarya, Sinop, Sivas, Trabzon, Tunceli, Uşak, Van, Yalova il özel idare web sitelerinin yerel girişimcilik-sivil toplum bağı ölçütü 0,17 oranı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.9. Siteden Vatandaşa Doğru Kurulan Pasif İlişki (Pasif S2V)

3.9.1. Valilik Web Sitelerinden Vatandaşa Doğru Kurulan Pasif İlişki

Valilik sitesinden vatandaşa doğru kurulan eşanlı iletişimin olmadığı pasif ilişki (Pasif S2V) altı alt ölçüte göre değerlendirilmiştir. Bunlar, valiliğin iletişim adresi, telefon bilgileri, faks numarası, e-posta adresi; iletişim formu, haber gruplarına üye kayıt seçeneğidir.

Valilik web sitelerinden vatandaşa doğru kurulan pasif ilişkinin %69 oranı ile *yeterli* düzeyde olduğu ortaya çıkmıştır (Aktel- Altan ve Kerman, 2009: 58). Valilik web sitelerinden vatandaşa doğru kurulan pasif ilişki göstergesi %69’un altında kalan valilik web siteleri Türkiye genelinin altında performansa sahiptir.

Adıyaman valilik web sitesinden vatandaşa doğru kurulan pasif ilişki ölçütü 0; Artvin valilik web sitesinden vatandaşa doğru kurulan pasif ilişki ölçütü 0,17 oranı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Afyonkarahisar valiliği web sitesinden vatandaşa doğru kurulan pasif ilişki ölçütü 0,33 oranı ile *yetersiz* düzeydedir. Adana, Aksaray, Amasya, Ankara, Aydın, Bayburt, Bingöl, Çankırı, Diyarbakır 0,50; Ardahan, Balıkesir, Bitlis, Bolu, Burdur, Bursa, Çanakkale, Çorum, Düzce, Edirne, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, Iğdır, Kahramanmaraş, Kars, Kayseri, Kırıkkale, Kırşehir, Kilis, Kütahya, Manisa, Mardin, Mersin, Muğla, Nevşehir, Niğde, Rize, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak, Tekirdağ, Tokat, Trabzon, Tunceli, Van, Yozgat, Zonguldak 0,67 oranı ile ölçütü *yeterli* düzeydedir. Ağrı, Antalya, Bartın, Batman, Bilecik, Denizli, Elazığ, Erzincan, Giresun, Hakkari, Isparta, İstanbul, İzmir, Karabük, Karaman, Kastamonu, Kırklareli, Kocaeli, Konya, Malatya, Muş, Ordu, Osmaniye, Sakarya, Samsun, Sinop, Sivas, Uşak, Yalova 0,83; Gümüşhane 1,00 sayısı ile *oldukça yeterli* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.9.2. Belediye Web Sitelerinden Vatandaşa Doğru Kurulan Pasif İlişki

Belediyeden vatandaşa eşanlı iletişimin olmadığı pasif ilişki (Pasif S2V) yedi alt ölçüte göre değerlendirilmiştir. Bunlar, belediyenin iletişim adresi, telefon bilgileri faks numarası, çağrı merkezi (alo belediye), e-posta adresi, iletişim formu, haber gruplarına üye kayıt seçeneğidir.

Belediye web sitelerinden, vatandaşa doğru kurulan pasif ilişkinin %54 oranı ile *yeterli* düzeyde olduğu ortaya çıkmıştır (Aktel, 2009: 232). Belediye web sitelerinden vatandaşa doğru kurulan pasif ilişki göstergesi %54’ün altında kalan belediye web siteleri Türkiye genelinin altında performansa sahiptir.

Kilis belediye web sitesinden vatandaşa doğru kurulan pasif ilişki ölçütü 0; Bayburt belediye web sitesinden vatandaşa doğru kurulan pasif ilişki ölçütü 0,14 oranı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Düzce, Şırnak 0,29; Adıyaman, Çorum, Erzincan, Erzurum, Iğdır belediye web sitelerinden vatandaşa doğru kurulan pasif ilişki ölçütü 0,43 oranı ile *yetersiz* düzeydedir. Adana, Amasya, Antalya, Artvin, Batman, Bingöl, Burdur, Bursa, Çanakkale, Denizli, Eskişehir, Gümüşhane, Kahramanmaraş, Kastamonu, Tunceli 0,57; Afyonkarahisar, Ağrı, Ankara, Ardahan, Balıkesir, Bartın, Bilecik, Bolu, Çankırı,

Diyarbakır, Edirne, Elazığ, Gaziantep, Hatay, İzmir, Kars, Kayseri, Kocaeli, Konya, Kütahya, Manisa, Mardin, Mersin, Niğde, Rize, Sakarya, Samsun, Sinop, Sivas, Tokat, Van 0,71 oranı ile *yeterli* düzeydedir. Aksaray, Aydın, Isparta, İstanbul, Karabük, Karaman, Kırıkkale, Kırklareli, Kırşehir, Malatya, Muğla, Nevşehir, Ordu, Şanlıurfa, Tekirdağ, Trabzon, Uşak, Yalova, Yozgat, Zonguldak 0,86 oranı ile *oldukça yeterli* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.9.3. İl Özel İdare Web Sitelerinden Vatandaşa Doğru Kurulan Pasif İlişki

İl özel idarelerinden vatandaşa doğru eşanlı iletişimin olmadığı pasif ilişki (Pasif S2V) yedi alt ölçüte göre değerlendirilmiştir. Bunlar, il özel idaresinin iletişim adresi, telefon bilgileri, faks numarası, çağrı merkezi (alo il özel idare), e-posta adresi; iletişim formu, haber gruplarına üye kayıt seçeneğidir.

İl özel idarelerinden vatandaşa doğru kurulan pasif ilişkinin %62 oranı ile *yeterli* düzeyde olduğu ortaya çıkmıştır (Kerman vd., 2009: 53). İl özel idare web sitelerinden vatandaşa doğru kurulan pasif ilişki göstergesi %62'nin altında kalan il özel idare web siteleri Türkiye genelinin altında performansa sahiptir.

İl özel idare web sitelerinden vatandaşa doğru kurulan pasif ilişki ölçütü Adana'da 0, Adıyaman'da ise 0,14 oranı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Burdur, Kahramanmaraş il özel idare web sitelerinden vatandaşa doğru kurulan pasif ilişki ölçütü 0,43 oranı ile *yetersiz* düzeydedir. Afyonkarahisar, Amasya, Antalya, Artvin, Balıkesir, Bartın, Bayburt, Bilecik, Bolu, Bursa, Çanakkale, Çankırı, Denizli, Eskişehir, Gaziantep, Hakkari, Isparta, Kars, Kastamonu, Kayseri, Kırklareli, Kilis, Kırşehir, Kocaeli, Konya, Kütahya, Manisa, Mersin, Muğla, Nevşehir, Niğde, Osmaniye, Sakarya, Tekirdağ, Trabzon, Tunceli, Yalova 0,57; Ağrı, Aksaray, Ankara, Aydın, Çorum, Diyarbakır, Edirne, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Giresun, Gümüşhane, Hatay, Iğdır, İstanbul, İzmir, Karaman, Kırıkkale, Muş, Ordu, Samsun, Sinop, Sivas, Şanlıurfa, Uşak, Van, Yozgat, Zonguldak 0,71 oranı ile *yeterli* düzeydedir. Karabük, Malatya ise 0,86 oranı ile *oldukça yeterli* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.10. Vatandaştan Siteye Doğru Kurulan Pasif İlişki (Pasif V2S)

Valilik, belediye, il özel idare web sitelerinde, vatandaştan siteye doğru kurulan eşanlı iletişimin olmadığı, pasif ilişki (Pasif V2S) altı alt ölçüte göre değerlendirilmiştir. Alt ölçütler, elektronik oylama; online anket, dilek ve şikayet gönderebilme seçeneği, ziyaretçi defteri, dosya gönderebilme seçeneği, site üzerinden e-imza ile işlem gerçekleştirilebilir.

3.10.1. Vatandaştan Valiliğe Doğru Kurulan Pasif İlişki

Vatandaştan valiliğe doğru kurulan pasif ilişkinin %14 oranı ile *oldukça yetersiz* olduğu görülmektedir (Aktel- Altan ve Kerman, 2009: 59). Vatandaştan valiliğe doğru kurulan pasif ilişki göstergesi %14'ün altında kalan valilik web siteleri Türkiye genelinin altında performansa sahiptir.

Adana, Adıyaman, Afyonkarahisar, Antalya, Ardahan, Çankırı, Diyarbakır, Düzce, Edirne, Erzurum, Eskişehir, Iğdır, Karabük, Karaman, Kars, Kırıkkale, Kırklareli, Kırşehir, Kilis, Konya, Malatya, Manisa, Mersin, Muğla, Muş, Niğde, Osmaniye, Siirt, Sivas, Şırnak, Tekirdağ, Tokat, Trabzon, Van, Yalova, Zonguldak valilik web sitelerinde vatandaşan valiliğe doğru kurulan pasif ilişki ölçütü 0; Ağrı, Amasya, Aydın, Balıkesir, Bayburt, Bilecik, Bingöl, Bolu, Burdur, Çorum, Denizli, Gaziantep, Giresun, Hatay, Isparta, İzmir, Kastamonu, Kayseri, Kocaeli, Kütahya, Mardin, Nevşehir, Ordu, Rize, Sakarya, Sinop, Şanlıurfa, Tunceli, Uşak, Yozgat valilik web sitelerinde vatandaşan valiliğe doğru kurulan pasif ilişki ölçütü 0,17 oranı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Aksaray, Ankara, Artvin, Bursa, Çanakkale, Elazığ, Erzincan, Hakkari, Kahramanmaraş, Samsun 0,33 oranı ile *yetersiz* düzeydedir. Bartın, Batman, Bitlis 0,50; İstanbul 0,67 oranı ile *yeterli* düzeydedir. Gümüşhane valilik web sitelerinde vatandaşan valiliğe doğru kurulan pasif ilişki ölçütü 0,83 oranı ile *oldukça yeterli* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.10.2. Vatandaşın Belediye Web Sitelerine Doğru Kurulan Pasif İlişki

Vatandaşın belediyeye doğru kurulan pasif ilişkinin %17 oranı ile *oldukça yetersiz* olduğu görülmektedir (Aktel, 2009: 232). Vatandaşın belediyeye doğru kurulan pasif ilişki göstergesi %17'nin altında kalan belediye web siteleri Türkiye genelinin altında performansa sahiptir.

Adana, Artvin, Balıkesir, Bartın, Batman, Bayburt, Bingöl, Bolu, Burdur, Düzce, Edirne, Elazığ, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, Iğdır, Kahramanmaraş, Kastamonu, Kayseri, Kırıkkale, Kırşehir, Konya, Kütahya, Nevşehir, Niğde, Şanlıurfa, Şırnak, Tekirdağ, Tokat, Trabzon, Tunceli, Uşak, Van belediye web sitelerinde vatandaşın belediyeye doğru kurulan pasif ilişki ölçütü 0; Ardahan, Çanakkale, Denizli, Diyarbakır, Erzurum, Gümüşhane, İstanbul, İzmir, Karabük, Kırklareli, Kilis, Kocaeli, Malatya, Manisa, Mardin, Muğla, Ordu, Rize, Samsun, Sivas, Yalova, Yozgat belediye web sitelerinde vatandaşın belediyeye doğru kurulan pasif ilişki ölçütü 0,17 oranı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Ankara, Antalya, Bursa, Çankırı, Erzincan, Isparta, Karaman, Kars, Sakarya, Sinop, Zonguldak 0,33 oranı ile *yetersiz* düzeydedir. Adıyaman, Ağrı, Çorum, Mersin 0,50; Afyonkarahisar, Aksaray, Amasya, Bilecik 0,67 oranı ile *yeterli* düzeydedir. Aydın belediyesi web sitesinde vatandaşın belediyeye doğru kurulan pasif ilişki ölçütü 0,83 oranı ile *oldukça yeterli* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.10.3. Vatandaşın İl Özel İdare Web Sitelerine Doğru Kurulan Pasif İlişki

Vatandaşın il özel idarelerine doğru kurulan pasif ilişkinin %10 oranı ile *oldukça yetersiz* olduğu görülmektedir (Kerman vd., 2009: 53). Vatandaşın il özel idaresine doğru kurulan pasif ilişki göstergesi %10'un altında kalan il özel idare web siteleri Türkiye genelinin altında performansa sahiptir.

Adana, Ağrı, Ankara, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bartın, Bilecik, Bursa, Çanakkale, Çankırı, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Erzincan, Erzurum, Hakkari, Iğdır, Isparta, İzmir, Karaman, Kars, Kastamonu, Kayseri, Kırıkkale, Kırklareli, Kırşehir, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Mersin, Muğla, Muş, Niğde, Sakarya, Sivas, Şanlıurfa, Tekirdağ, Trabzon, Yalova, Zonguldak il özel idare web sitelerinde vatandaşın il özel

idaresine doğru kurulan pasif ilişki ölçütü 0; Adıyaman, Afyonkarahisar, Aksaray, Amasya, Artvin, Bolu, Burdur, Çorum, Eskişehir, Hatay, Karabük, Kilis, Kocaeli, Nevşehir, Ordu, Osmaniye, Sinop, Tunceli, Uşak, Van, Yozgat il özel idare web sitelerinde vatandaşın il özel idaresine doğru kurulan pasif ilişki ölçütü 0,17 oranı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Bayburt, Giresun, Gümüşhane, Kahramanmaraş, Samsun 0,33 oranı ile *yetersiz* düzeydedir. Gaziantep, İstanbul 0,50 oranı ile *yeterli* düzeydedir. Elazığ il özel idare web sitesinde vatandaşın il özel idaresine doğru kurulan pasif ilişki ölçütü 1,00 sayısı ile *oldukça yeterli* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.11. Siteden Vatandaşa Doğru Kurulan Eşanlı İlişki (Eşanlı S2V)

Valilik, belediye, il özel idare web sitelerinden, vatandaşa doğru kurulan eşanlı iletişimin olduğu ilişki (Eşanlı S2V) beş alt ölçüte göre değerlendirilmiştir. Bunlar, site üzerinden eşanlı; video konferans gerçekleştirebilme, interaktif oyunlar, buluşma-görüşme gerçekleştirilebilme, tartışma- eleştirme, radyo dinleyebilmektir.

3.11.1. Valilik Web Sitelerinden Vatandaşa Doğru Kurulan Eşanlı İlişki

Valilikten vatandaşa doğru kurulan eşanlı ilişkinin %1 oranı ile *oldukça yetersiz* olduğu tespit edilmiştir (Aktel- Altan ve Kerman, 2009: 59).

Eskişehir, Gümüşhane valilik web sitelerinde valilikten vatandaşa doğru kurulan eşanlı ilişki ölçütü 0,20 oranı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Batman valiliği web sitesinde valilikten vatandaşa doğru kurulan eşanlı ilişki ölçütü 0,40 oranı ile *yetersiz* düzeydedir. Diğer illerin valilik web sitelerinde, valilikten vatandaşa doğru kurulan eşanlı ilişki 0 sayısı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.11.2. Belediye Web Sitelerinden Vatandaşa Doğru Kurulan Eşanlı İlişki

Türkiye genelinde belediyelerden vatandaşa doğru kurulan eşanlı ilişkinin 0,005 oranı ile *oldukça yetersiz* olduğu tespit edilmiştir (Aktel, 2009: 233).

Eskişehir Belediyesi web sitesinde belediyeden vatandaşa doğru kurulan eşanlı ilişki ölçütü 0,20 oranı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Diğer illerin belediye web sitelerinde, belediyeden vatandaşa doğru kurulan eşanlı ilişki 0 sayısı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.11.3. İl Özel İdareleri Web Sitelerinden Vatandaşa Doğru Kurulan Eşanlı İlişki

Türkiye'deki illerde, il özel idarelerinden vatandaşa doğru kurulan eşanlı ilişki 0 sayısı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir (Kerman vd., 2009: 53).

3.12. Vatandaştan Siteye Doğru Kurulan Eşanlı İlişki (Eşanlı V2S)

Vatandaştan valilik, belediye, il özel idare web sitelerine doğru kurulan eşanlı iletişimin olduğu ilişki (Eşanlı V2S) üç alt ölçüte göre değerlendirilmiştir. Site üzerinden eşanlı; tartışma forumu ve chat odaları, iki yönlü haberleşme gruplarıdır.

3.12.1. Valilik Web Sitelerinde Vatandaşın Siteye Doğru Kurulan Eşanlı İlişki

Türkiye genelinde vatandaşın valiliğe doğru kurulan eşanlı ilişkisinin %1 oranı ile *oldukça yetersiz* olduğu görülmüştür (Aktel- Altan ve Kerman, 2009: 59).

Batman, Bursa, Gümüşhane valilik web sitelerinde vatandaşın valiliğe doğru kurulan eşanlı ilişki 0,33 oranı ile *yetersiz* düzeydedir. Diğer illerin valilik web sitelerinde, vatandaşın valiliğe doğru kurulan eşanlı ilişki 0 sayısı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2)

3.12.2. Belediye Web Sitelerinde Vatandaşın Siteye Doğru Kurulan Eşanlı İlişki

Türkiye genelinde vatandaşın belediye doğru kurulan eşanlı ilişki 0 sayısı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir (Aktel, 2009: 233).

3.12.3. İl Özel İdareleri Web Sitelerinde Vatandaşın Siteye Doğru Kurulan Eşanlı İlişki

Vatandaşın il özel idarelerine doğru kurulan eşanlı ilişkisinin 0,005 oranı ile *oldukça yetersiz* olduğu görülmüştür (Kerman vd., 2009: 53).

Elazığ il özel idare web sitesinde, vatandaşın il özel idarelerine doğru kurulan eşanlı ilişki 1,00 sayısı ile *oldukça yeterli* düzeydedir. Diğer illerin il özel idare web sitelerinde, vatandaşın il özel idareye doğru kurulan eşanlı ilişki 0 sayısı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.13. Görev ve Sorumluluklar

3.13.1. Belediye Web Sitelerinde Görev ve Sorumluluklar

Belediye web siteleri üzerinden sunulan görev ve sorumluluklar: itfaiye, zabıta, su arıza, evlendirme, cenaze, meslek edindirme kursları, online hal fiyatları, belediye bursları, e-ödeme, başvuru birimleri (beyaz, mavi masa gibi), ambulans, sağlık, kadınlar, yaşlılar, çocuklar, engelliler, hayvanlar, yerel gündem 21 uygulaması, kardeş belediye, otoparklar, afet yönetimi, enerji verimliliğine ilişkin çalışmalar hakkındaki alt ölçütlerdir.

Web sitelerinde, belediyelerin görev ve sorumlulukları kapsamında sundukları bilgiler %39 oranı ile *yetersizdir* (Aktel, 2009: 233). Görev ve sorumluluklar göstergesi %39’un altında kalan belediye web siteleri Türkiye genelinin altında performansa sahiptir.

Ağrı, Ardahan, Hatay, Karaman, Tunceli belediye web sitelerinde, görev ve sorumluluklar ölçütü 0; Kastamonu, Kırşehir, Rize belediye web sitelerinde, görev ve sorumluluklar ölçütü 0,05; Bartın, Kars, Tekirdağ, Zonguldak belediye web sitelerinde, görev ve sorumluluklar ölçütü 0,09; Karabük, Muğla, Tokat belediye web sitelerinde, görev ve sorumluluklar ölçütü 0,14; Ordu, Şanlıurfa belediye web sitelerinde, görev ve

sorumluluklar ölçütü 0,18; Elazığ, Iğdır, Kırklareli, Uşak belediye web sitelerinde, görev ve sorumluluklar ölçütü 0,23 oranı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Adana, Artvin, Balıkesir, Şırnak, Van 0,27; Adıyaman, Aydın, Bingöl, Burdur, Denizli, Düzce, Edirne, Erzurum, Kilis, Niğde 0,32; Aksaray, Batman, Bayburt, Erzincan, Manisa, Nevşehir, Sivas, Yozgat 0,36; Bolu, Kayseri, Kırıkkale, Kütahya 0,41; Afyonkarahisar, Eskişehir, Isparta, Mardin, Sinop 0,45 oranı ile *yetersiz* düzeydedir. Amasya, Bilecik, Gümüşhane, Konya 0,50; Çankırı, Çorum, Gaziantep, Malatya 0,55; Diyarbakır, Sakarya, Yalova 0,59; Kahramanmaraş, Samsun 0,64; Ankara, Antalya, Mersin 0,68; Çanakkale, Kocaeli, Trabzon 0,73 oranı ile *yeterli* düzeydedir. Bursa, İzmir 0,77; İstanbul 0,91 oranı ile *oldukça yeterli* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

3.13.2. İl Özel İdare Web Sitelerinde Görev ve Sorumluluklar

İl özel idare web siteleri üzerinden sunulan görev ve sorumluluklar: sağlık, tarım, sanayi ve ticaret, il çevre düzeni planı, bayındırlık ve iskân, toprağın korunması ve/veya erozyonun önlenmesi, sosyal hizmetler ve sosyal yardım, mikro krediler, çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtları, ilk ve orta öğretim kurumlarının taşınmaz temini ve taşınmazlarının bakımı, imar, yol, su, kanalizasyon, katı atık, çevre, acil yardım ve kurtarma, kültür, turizm, gençlik ve spor, orman köylerinin desteklenmesi, ağaçlandırma, park ve bahçeler hakkındaki alt ölçütlerdir.

Web sitelerinde, il özel idarelerinin görev ve sorumlulukları kapsamında sundukları bilgiler %27 oranı ile *yetersizdir* (Kerman vd., 2009: 54). Görev ve sorumluluklar göstergesi %27'nin altında kalan il özel idare web siteleri Türkiye genelinin altında performansla sahiptir.

Adıyaman, Amasya, Aydın, Erzincan, Hakkâri, Hatay, İzmir, Karaman, Sakarya, Yalova il özel idare web sitelerinde görev ve sorumluluklar ölçütü 0; Karabük, Manisa, Sivas il özel idare web sitelerinde görev ve sorumluluklar ölçütü 0,04; Çorum, Gaziantep, Gümüşhane, Osmaniye, Sinop, Tekirdağ, Zonguldak il özel idare web sitelerinde görev ve sorumluluklar ölçütü 0,09; Çankırı, Erzurum, Eskişehir, Kastamonu, Nevşehir, Tunceli il özel idare web sitelerinde görev ve sorumluluklar ölçütü 0,13; Afyonkarahisar, Bartın, Elazığ, Kırşehir, Samsun, Trabzon il özel idare web sitelerinde görev ve sorumluluklar ölçütü 0,17; Ağrı, Balıkesir, Kahramanmaraş, Kars, Kayseri, Kırklareli, Kilis, Muğla, Uşak il özel idare web sitelerinde görev ve sorumluluklar ölçütü 0,22 oranı ile *oldukça yetersiz* düzeydedir. Bilecik, Denizli, Iğdır, Kırıkkale, Niğde, Şanlıurfa 0,26; Diyarbakır, Kütahya, Malatya, Muş 0,30; Antalya, Isparta, Ordu, Van, Yozgat 0,35; Giresun, Kocaeli, Mersin il özel idare web sitelerinde görev ve sorumluluklar ölçütü 0,39 oranı ile *yetersiz* düzeydedir. Konya 0,52; Bolu 0,57; Adana, Bayburt 0,61; Artvin 0,70 oranı ile *yeterli* düzeydedir. Edirne 0,78; Aksaray, Çanakkale 0,83; Bursa 0,87) Burdur 0,96; Ankara, İstanbul 1,00 sayısı ile *oldukça yeterli* düzeydedir (Bkz. Tablo: 2).

4. Sonuç

Çalışma ile Türkiye'deki valilik, belediye ve il özel idare web sitelerinin işlevselliği, e-devlet uygulamaları açısından ölçülmüştür. Bu kapsamda siteler, on üç

ana ölçüte ve bunlara bağlı alt ölçütlere dayalı olarak incelenmiş ve yeterlilikleri tespit edilmiştir. Buna göre;

- Çekicilik, yönlendirebilme ve ilde yaşayanlara yönelik hizmetler açısından valilik ve belediye web siteleri *yeterli*, il özel idare web siteleri *yetersizdir*.
- Yerel girişimcilik-sivil toplum bağı açısından valilik, belediye ve il özel idare web siteleri *yetersizdir*.
- Pasif S2V açısından valilik, belediye ve il özel idare web siteleri *yeterlidir*.
- Pasif V2S, eşanlı S2V ve eşanlı V2S açısından valilik, belediye ve il özel idare web siteleri *oldukça yetersizdir*.
- Şeffaflık açısından valilik web siteleri *yetersiz*, belediye ve il özel idare web siteleri *yeterlidir*.
- Turistlere yönelik hizmetler açısından valilik ve belediye web siteleri *yetersizdir*.
- Plan ve projeler açısından valilik ve il özel idare web siteleri *yeterli*, belediyeler ise *yetersizdir*.
- Yönetici bilgileri açısından valilik ve belediye web siteleri *oldukça yeterli*, il özel idare web siteleri ise *yetersizdir*.
- Görev ve sorumluluklar açısından belediye ve il özel idare web siteleri *yetersizdir*.
- Web siteleri on üç ana ölçüte göre yeterlilik açısından değerlendirildiğinde, valilikler ve belediyeler il özel idarelerine göre daha iyi konumdadır.
- İstanbul, diğer illerle mukayese edildiğinde valilik, belediye ve il özel idare web siteleri açısından en işlevsel konumdadır.

Ortaya çıkan bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, web sitelerinin bilgi sunumu açısından yeterli düzeyde oldukları, ancak e-devletin amaçları arasında yer alan kamu hizmetlerinin elektronik ortamda basit, çabuk, düşük maliyetle, kesintisiz ve güvenli biçimde yürütülmesi amaçlarına yeterince ulaşamadıkları görülmektedir.

Kaynakça

- Aktel M., Y. Altan, U. Kerman (2009), “Türkiye’de Valilik Web Sitelerinin İşlevselliği”, *Akdeniz Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Cilt 9, Sayı 18, Kasım 2009, ss. 51-65.
- Aktel, M., (2009), “İl Belediye Web Sitelerinin İşlevselliği Üzerine Bir Araştırma”, *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Cilt 14, Sayı 2, ss. 223-240.

- Arifoğlu, A. & A. Körnes & A. Yazıcı & M.K. Akgül & A. Ayvalı (2002), *E-Devlet Yolunda Türkiye*, Türkiye Bilişim Derneği: Ankara.
- Bensghir, T. (2002), “Web’deki Belediyelerimiz: Eskişehir Büyükşehir Belediyesi”, *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*, Cilt 11, Sayı 1, Ekim 2002, ss. 107–124.
- ICT for Government and Public Services, <http://ec.europa.eu/information_society>, 27.04.2009.
- Kerman U. & M. Aktel & Y. Altan & O. Özaltın & Y. Saraçbaşı & H. Akdoğan & C. Çakır (2009), “Türkiye’deki İl Özel İdareleri Web Sitelerinin İşlevselliği”, *Memleket Mevzuat Dergisi*, Cilt 5, Sayı 50, Ağustos 2009, ss. 49–57.
- Nohutçu A., D. Demirel, *E-Devlet: Genel Bir Çerçeve ve Teorik Bir Yaklaşım*, <<http://www.nvi.gov.tr/92,Makale.html>>, 10.10.2008.
- Öktem, M.K. (2004), “Bilgi Teknolojileri ve Kamu Yönetimi”, Öktem, M. Kemal ve Ömürgönülşen, Uğur (ed), *Kamu Yönetimi, Gelişimi ve Güncel Sorunlar*, İmaj Yayınevi, Ankara, ss. 139–186.
- Parlak, B. ve M.Z. Sobacı (2008), “Türkiye’deki Büyükşehir Belediyelerinin Website Temelli Hizmetleri: Karşılaştırmalı Bir İşlevsellik Analizi”, Parlak, Bekir (ed.), *Kamu Yönetiminde Yeni Vizyonlar*, Turhan Kitabevi, Ankara, ss. 229–257.
- Reddick, C. (2004), “A Two-Stage Model of E-Government Growth: Theories and Empirical Evidence for U.S. Cities”, *Government Information Quarterly*, Vol. 21, pp. 51–64.
- Saygılıhoğlu, N. ve S. Arı (2003), *Etkin Devlet Kurumsal Bir Tasarı ve Politika Önerisi*, Sabancı Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- Tunca, M.Z., O. Özaltın (2005), “E-Business Practices of Top 500 Turkish Manufacturing Enterprises: An Analysis of the Web Quality”, *Current Issues in E-Business Research*, Van der Wiele, T., van Iwaarden, J., Williams, R. Ve Dale, B. (Ed.), eBRN, Amsterdam, pp. 101–108.
- Ulusoy, A. ve B. Karakurt (2002), “Türkiye’nin E-Devlete Geçiş Zorunluluğu”, *I. Ulusal Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi*, Kocaeli Üniversitesi İ.İ.B.F. Yayını, İzmit, ss. 131–144.
- WB, *Definition of E-Government*, <<http://web.worldbank.org>>, 17.05.2009.
- West, D. *Global E-Government, 2004*, <<http://www.insidepolitics.org/egovtdata.html>>, 20.05.2009.
- Yannas, P., G. Lappas (2007), *Evaluating Local E-Government: An Analysis of Greek Prefecture Websites*, <<http://ieeexplore.ieee.org>>, 10.01.2009.
- Yıldız, M. (2003), “Elektronik E-devlet Kuram ve Uygulamasına Genel Bir Bakış ve Değerlendirme”, Acar, Muhittin ve Özgür, Hüseyin (Ed.), *Çağdaş Kamu Yönetimi-1*, Nobel Yayın Dağıtım, İstanbul, ss. 305–327.
- Yücer, E.E. (2002), “Türk Kamu Yönetiminde E-Devlet Uygulamaları ve Tabana Yayılabilirlik Yeteneği Bakımından Bir Değerlendirme: Bolu Örneği”, *I. Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi Bildiriler Kitabı*, Kocaeli Üniversitesi İİBF ve İşletme Fakültesi İzmit, ss. 145-163.

EKLER

Tablo: 1
Valilik, Belediye ve İl Özel İdare Web Sitelerinin Yeterlilik Düzeyleri

Ana Ölçütler	Türkiye Geneli		
	Valilikler	Belediyeler	İl Özel İdareleri
Çekicilik	yeterli	yeterli	yetersiz
Yönlendirebilme	yeterli	yeterli	yetersiz
İlde Yaşayanlara Yönelik Hizmetler	yeterli	yeterli	yetersiz
Şeffaflık	yetersiz	yeterli	yeterli
Turistlere Yönelik Hizmetler	yetersiz	yetersiz	-
Plan ve Projeler	yeterli	yetersiz	yeterli
Yönetici Bilgileri	oldukça yeterli	oldukça yeterli	yetersiz
Yerel Girişimcilik-Sivil Toplum Bağı	yetersiz	yetersiz	yetersiz
Pasif S2V	yeterli	yeterli	yeterli
Pasif V2S	oldukça yetersiz	oldukça yetersiz	oldukça yetersiz
Eşanlı S2V	oldukça yetersiz	oldukça yetersiz	oldukça yetersiz
Eşanlı V2S	oldukça yetersiz	oldukça yetersiz	oldukça yetersiz
Görev ve Sorumluluklar	-	yetersiz	yetersiz

Tablo: 2
Valilik, Belediye ve İl Özel İdare Web Sitelerinin Yeterlilik Oranları

İLLER	ÖRGÜTLER	ANA ÖLÇÜTLER												
		Çekicilik	Yönlendirebilme	İlde Yaşayanlara Yönelik Hizmetler	Şeffaflık	Turistlere Yönelik Hizmetler	Plan ve Projeler	Yönetici Bilgileri	Yerel Girişimcilik Sivil Toplum	Pasif S2V	Pasif V2S	Eşanlı S2V	Eşanlı V2S	Görev ve Sorumluluklar
ADANA	V	0,17	0,2	0,6	0,33	0,41	0,75	0,8	0,2	0,5	0	0	0	-
	B	0,46	0,6	0,56	0,67	0,27	0,67	0,71	0,43	0,57	0	0	0	0,27
	İ	0,27	0,4	0,33	1	-	0,8	0,14	0	0	0	0	0	0,61
ADIYAMAN	V	0,67	0,2	0,67	0,33	0,77	0,75	0,8	0	0	0	0	0	-
	B	0,31	0,4	0,69	0,33	0,36	0,56	0,86	0	0,43	0,5	0	0	0,32
	İ	0,36	0,4	0,5	1	-	0,5	0,5	0	0,14	0,17	0	0	0
AFYON	V	0,25	0,4	0,47	0,33	0,59	1	0,6	0,2	0,33	0	0	0	-
	B	0,54	0,6	0,88	0,67	0,41	0,67	0,86	0,86	0,71	0,67	0	0	0,45
	İ	0,27	0,6	0,42	0,6	-	0,4	0,29	0	0,57	0,17	0	0	0,17
AĞRI	V	0,75	0,6	0,67	0,33	0,59	1	1	0,2	0,83	0,17	0	0	-

İLLER	ÖRGÜTLER	ANA ÖLÇÜTLER												
		Çekicilik	Yönlendirebilme	İlde Yaşayanlara Yönelik Hizmetler	Şeffaflık	Turistlere Yönelik Hizmetler	Plan ve Projeler	Yönetici Bilgileri	Yerel Girişimcilik Sivil Toplum	Pasif S2V	Pasif V2S	Eşanlı S2V	Eşanlı V2S	Görev ve Sorumluluklar
	B	0,31	0,4	0,19	0,67	0	0,11	1	0	0,71	0,5	0	0	0
	İ	0,36	0,4	0,5	0,8	-	0,1	0,21	0	0,71	0	0	0	0,22
AKSARAY	V	0,5	0,6	0,47	0	0,59	0,25	1	0,2	0,5	0,33	0	0	-
	B	0,62	0,4	0,69	1	0,64	0,67	0,86	0	0,86	0,67	0	0	0,36
	İ	0,36	0,6	0,33	0,6	-	0,5	0,29	0	0,71	0,17	0	0	0,83
AMASYA	V	0,83	0,8	0,53	0,33	0,59	0,5	1	0	0,5	0,17	0	0	-
	B	0,46	0,8	0,75	0,33	0,55	0,33	0,86	0,14	0,57	0,67	0	0	0,5
	İ	0,36	0,6	0,33	0,8	-	0,2	0,43	0	0,57	0,17	0	0	0
ANKARA	V	0,5	0,8	0,67	0,33	0,64	0,75	0,6	0,2	0,5	0,33	0	0	-
	B	0,77	0,8	0,69	1	0,55	1	0,86	0,57	0,71	0,33	0	0	0,68
	İ	0,45	0,6	0,5	1	-	0,8	0,57	0,17	0,71	0	0	0	1
ANTALYA	V	0,5	0,4	0,6	0,33	0,5	0,75	0,8	0	0,83	0	0	0	-
	B	0,46	0,6	0,56	1	0,64	1	0,86	1	0,57	0,33	0	0	0,68
	İ	0,45	0,6	0,33	1	-	0,8	0,64	0,17	0,57	0	0	0	0,35
ARDAHAN	V	0,25	0,6	0,4	0,67	0,05	0,75	0,8	0	0,67	0	0	0	-
	B	0,38	0,4	0,38	0,33	0,23	0	0,71	0	0,71	0,17	0	0	0
	İ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ARTVİN	V	0,5	0,6	0,47	0,33	0,55	0,75	0,8	0	0,17	0,33	0	0	0,7
	B	0,54	0,4	0,31	0,33	0,41	0,22	0,71	0,43	0,57	0	0	0	0,27
	İ	0,45	0,4	0,58	0,8	-	0,8	0,57	0,17	0,57	0,17	0	0	0,7
AYDIN	V	0,58	0,6	0,33	0	0,36	0,75	0,6	0	0,5	0,17	0	0	-
	B	0,54	0,8	0,88	0,67	0,36	0,67	0,86	0,57	0,86	0,83	0	0	0,32
	İ	0,45	0,4	0,25	1	-	0,4	0,36	0,17	0,71	0	0	0	0
BALIKESİR	V	0,75	0,6	0,53	0	0,18	0,75	1	0	0,67	0,17	0	0	-
	B	0,46	0,8	0,44	0,67	0,32	0,44	0,86	0,86	0,71	0	0	0	0,27
	İ	0,45	0,4	0,17	0,8	-	0,5	0,5	0,17	0,57	0	0	0	0,22
BARTIN	V	0,5	0,4	0,53	0,67	0,32	0,75	0,8	0	0,83	0,5	0	0	-
	B	0,46	0,4	0,44	1	0,59	0,22	0,71	0,86	0,71	0	0	0	0,09
	İ	0,36	0,4	0,5	0,4	-	0,8	0,43	0	0,57	0	0	0	0,17
BATMAN	V	0,5	0,6	0,67	0,33	0,68	1	0,8	0,2	0,83	0,5	0,4	0,33	-
	B	0,46	0,4	0,56	0,67	0,18	0,22	0,57	0,57	0,57	0	0	0	0,36
	İ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

İLLER	ÖRGÜTLER	ANA ÖLÇÜTLER												
		Çekicilik	Yönlendirebilme	İlde Yaşayanlara Yönelik Hizmetler	Şeffaflık	Turistlere Yönelik Hizmetler	Plan ve Projeler	Yönetici Bilgileri	Yerel Girişimcilik Sivil Toplum	Pasif S2V	Pasif V2S	Eşanlı S2V	Eşanlı V2S	Görev ve Sorumluluklar
BAYBURT	V	0,58	0,6	0,4	0,67	0,32	0	0,6	0	0,5	0,17	0	0	-
	B	0,46	0,4	0,38	0,67	0,27	0,11	0,86	0	0,14	0	0	0	0,36
	İ	0,36	0,4	0,42	0,8	-	0,7	0,36	0,17	0,57	0,33	0	0	0,61
BİLECİK	V	0,5	0,4	0,53	0	0,36	0,75	0,8	0	0,83	0,17	0	0	-
	B	0,38	0,6	0,75	1	0,45	0,56	1	0,86	0,71	0,67	0	0	0,5
	İ	0,45	0,4	0,42	0,8	-	0,6	0,79	0	0,57	0	0	0	0,26
BİNGÖL	V	0,5	0,4	0,53	0,33	0,32	0,25	1	0	0,5	0,17	0	0	-
	B	0,38	0,4	0,25	0,33	0,27	0,44	0,71	0	0,57	0	0	0	0,32
	İ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BİTLİS	V	0,5	0,4	0,27	0	0,36	0,5	0,8	0	0,67	0,5	0	0	-
	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	İ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BOLU	V	0,67	0,4	0,73	0,33	0,68	0,75	0,8	0	0,67	0,17	0	0	-
	B	0,54	0,6	0,5	0,67	0,32	0,33	0,71	0,14	0,71	0	0	0	0,41
	İ	0,45	0,6	0,33	0,8	-	0,7	0,43	0,17	0,57	0,17	0	0	0,57
BURDUR	V	0,42	0,2	0,73	0,33	0,23	0,75	1	0	0,67	0,17	0	0	-
	B	0,23	0,4	0,56	0	0,36	0,56	0,86	0,43	0,57	0	0	0	0,32
	İ	0,27	0,2	0,42	0,4	-	0,4	0,43	0,17	0,43	0,17	0	0	0,96
BURSA	V	0,5	0,4	0,73	0,33	0,55	0,75	0,8	0,2	0,67	0,33	0	0,33	-
	B	0,54	0,8	0,81	1	0,45	0,78	0,86	0,86	0,57	0,33	0	0	0,77
	İ	0,27	0,4	0,08	1	-	0,5	0,5	0,17	0,57	0	0	0	0,87
ÇANAK-KALE	V	0,67	0,4	0,53	0,33	0,59	0,75	0,8	0	0,67	0,33	0	0	-
	B	0,62	0,8	0,75	1	0,45	0,78	0,43	0,57	0,57	0,17	0	0	0,73
	İ	0,36	0,6	0,25	1	-	0,7	0,71	0,17	0,57	0	0	0	0,83
ÇANKIRI	V	0,5	0	0,47	0,67	0,27	0,5	1	0,2	0,5	0	0	0	-
	B	0,46	0,6	0,38	0,33	0,18	0,22	0,86	0	0,71	0,33	0	0	0,55
	İ	0,27	0,4	0,17	0,8	-	0,5	0,43	0,17	0,57	0	0	0	0,13
ÇORUM	V	0,75	0,4	0,47	0,33	0,64	0,25	0,8	0	0,67	0,17	0	0	-
	B	0,31	0,4	0,56	0,33	0,41	0,22	0,57	0	0,43	0,5	0	0	0,55
	İ	0,36	0,6	0,33	0,8	-	0,8	0,5	0,17	0,71	0,17	0	0	0,09

İLLER	ÖRGÜTLER	ANA ÖLÇÜTLER												
		V: Valilik B: Belediye İ: İl Özel İdaresi	Çekicilik	Yönlendirebilme	İlde Yaşayanlara Yönelik Hizmetler	Şeffaflık	Turistlere Yönelik Hizmetler	Plan ve Projeler	Yönetici Bilgileri	Yerel Girişimcilik Sivül Toplum	Pasif S2V	Pasif V2S	Eşanlı S2V	Eşanlı V2S
DENİZLİ	V	0,83	0,8	0,67	0,67	0,73	0,5	0,8	0,2	0,83	0,17	0	0	-
	B	0,46	0,6	0,56	0,67	0,18	0,44	0,57	0,14	0,57	0,17	0	0	0,32
	İ	0,45	0,6	0,42	0,8	-	0,7	0,79	0,17	0,57	0	0	0	0,26
DİYARBAKIR	V	0,5	0,6	0,67	0,33	0,55	1	1	0,2	0,5	0	0	0	-
	B	0,38	0,8	0,75	0,67	0,41	0,44	0,57	0	0,71	0,17	0	0	0,59
	İ	0,36	0,4	0,42	1	-	0,7	0,57	0,17	0,71	0	0	0	0,3
DÜZCE	V	0,5	0,6	0,47	0,33	0,59	0,5	1	0,2	0,67	0	0	0	-
	B	0,38	0,6	0,63	0,67	0,14	0,33	0,57	0	0,29	0	0	0	0,32
	İ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
EDİRNE	V	0,33	0,4	0,73	0,33	0,41	0,25	1	0,2	0,67	0	0	0	-
	B	0,46	0,2	0,5	0,67	0,14	0,33	0,57	0,14	0,71	0	0	0	0,32
	İ	0,36	0,6	0,17	0,8	-	0,4	0,29	0,17	0,71	0	0	0	0,78
ELAZİĞ	V	0,58	0,4	0,67	0	0,59	0,75	1	0,4	0,83	0,33	0	0	-
	B	0,38	0,6	0,5	0	0,59	0,22	0,71	0,57	0,71	0	0	0	0,23
	İ	0,45	0,4	0,42	0,8	-	0,7	0,57	0,17	0,71	1	0	1	0,17
ERZİNCAN	V	0,58	0,4	0,47	0	0,55	1	1	1	0,83	0,33	0	0	-
	B	0,62	0,4	0,38	0,33	0,5	0	0,57	0	0,43	0,33	0	0	0,36
	İ	0,27	0	0,25	1	-	0,8	0,36	0,17	0,71	0	0	0	0
ERZURUM	V	0,33	0,4	0,13	0	0,36	0	0,8	0	0,67	0	0	0	-
	B	0,38	0,4	0,44	0,33	0,55	0,44	0,43	0,29	0,43	0,17	0	0	0,32
	İ	0,27	0,4	0,42	0,6	-	0,4	0,57	0,17	0,71	0	0	0	0,13
ESKİŞEHİR	V	0,42	0,2	0,6	0	0,32	0,25	0,8	0,2	0,67	0	0,2	0	-
	B	0,38	0,4	0,44	0,67	0,41	0,44	0,57	0,14	0,57	0	0,2	0	0,45
	İ	0,18	0,6	0,25	1	-	0,4	0,57	0,17	0,57	0,17	0	0	0,13
GAZİANTEP	V	0,58	0,8	0,67	0,33	0,59	0,25	0,8	0	0,67	0,17	0	0	-
	B	0,46	0,4	0,25	0,67	0,32	0,33	0,57	0,57	0,71	0	0	0	0,55
	İ	0,18	0,6	0,33	1	-	0,4	0,79	0	0,57	0,5	0	0	0,09
GİRESUN	V	0,33	0,4	0,87	0,33	0,41	0,75	1	0,4	0,83	0,17	0	0	-
	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	İ	0,36	0,4	0,25	0,8	-	0,4	0,5	0	0,71	0,33	0	0	0,39

İLLER	ÖRGÜTLER	ANA ÖLÇÜTLER												
		Çekicilik	Yönlendirebilme	İlde Yaşayanlara Yönelik Hizmetler	Şeffaflık	Turistlere Yönelik Hizmetler	Plan ve Projeler	Yönetici Bilgileri	Yerel Girişimcilik Sivil Toplum	Pasif S2V	Pasif V2S	Eşanlı S2V	Eşanlı V2S	Görev ve Sorumluluklar
GÜMÜŞHANE	V	0,67	0,6	0,87	0,33	0,64	0,75	1	0,6	1	0,83	0,2	0,33	-
	B	0,54	0,4	0,31	0,33	0,32	0,22	0,71	0,14	0,57	0,17	0	0	0,5
	İ	0,36	0,4	0,25	0,4	-	0,5	0,57	0,17	0,71	0,33	0	0	0,09
HAKKA-Rİ	V	0,75	0,8	0,53	0	0,32	0,75	1	0,4	0,83	0,33	0	0	-
	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	İ	0,36	0,4	0,33	0,4	-	0,2	0,36	0,17	0,57	0	0	0	0
HATAY	V	0,5	0	0,47	0,33	0,27	0,75	1	0,6	0,67	0,17	0	0	-
	B	0,54	0,6	0,25	0	0,32	0,22	0,71	0,29	0,71	0	0	0	0
	İ	0,27	0,4	0,5	0,6	-	0,4	0,43	0,17	0,71	0,17	0	0	0
IĞDIR	V	0,58	0	0,2	0	0,23	0,5	0	0	0,67	0	0	0	-
	B	0,31	0,2	0,5	0	0,09	0,33	0,57	0,14	0,43	0	0	0	0,23
	İ	0,45	0,4	0,25	0,6	-	0,5	0,43	0,17	0,71	0	0	0	0,26
ISPARTA	V	0,67	0,4	0,67	0,33	0,5	1	1	0,8	0,83	0,17	0	0	-
	B	0,54	0,6	0,75	0,67	0,14	0,56	0,71	0	0,86	0,33	0	0	0,45
	İ	0,55	0,4	0,5	0,8	-	0,7	0,36	0,17	0,57	0	0	0	0,35
İSTANBUL	V	0,67	0,8	0,93	0,33	0,77	1	1	1	0,83	0,67	0	0	-
	B	0,62	0,6	0,94	1	0,95	0,89	0,86	1	0,86	0,17	0	0	0,91
	İ	0,55	0,8	0,75	1	-	1	0,93	0,17	0,71	0,5	0	0	1
İZMİR	V	0,75	0,4	0,87	0,33	0,64	1	1	1	0,83	0,17	0	0	-
	B	0,62	0,8	0,88	1	0,55	1	0,86	1	0,71	0,17	0	0	0,77
	İ	0,27	0,4	0,25	0,4	-	0,8	0,5	0	0,71	0	0	0	0
KAHRAMANMARAŞ	V	0,58	0,2	0,67	0	0,27	1	1	1	0,67	0,33	0	0	-
	B	0,54	0,8	0,56	0,67	0,55	0,33	0,86	0,86	0,57	0	0	0	0,64
	İ	0,64	0,4	0,67	0,8	-	0,8	0,36	0	0,43	0,33	0	0	0,22
KARABÜK	V	0,67	0,6	0,6	0	0,32	0,5	0,8	0,6	0,83	0	0	0	-
	B	0,62	0,8	0,69	1	0,27	0,44	0,86	0	0,86	0,17	0	0	0,14
	İ	0,73	0,4	0,5	1	-	0,7	0,43	0,17	0,86	0,17	0	0	0,04
KARAMAN	V	0,75	0,6	0,67	0	0,5	0,75	1	0,6	0,83	0	0	0	-
	B	0,46	0,8	0,63	1	0,14	0,67	0,71	0	0,86	0,33	0	0	0
	İ	0,55	0,4	0,58	1	-	0,8	0,5	0	0,71	0	0	0	0

İLLER	ÖRGÜTLER	ANA ÖLÇÜTLER												
		V: Valilik B: Belediye İ: İl Özel İdaresi	Çekicilik	Yönlendirebilme	İlde Yaşayanlara Yönelik Hizmetler	Şeffaflık	Turistlere Yönelik Hizmetler	Plan ve Projeler	Yönetici Bilgileri	Yerel Girişimcilik Sivül Toplum	Pasif S2V	Pasif V2S	Eşanlı S2V	Eşanlı V2S
KARS	V	0,67	0,6	0,73	0,33	0,64	0	1	0,4	0,67	0	0	0	-
	B	0,46	0,8	0,56	1	0,14	0,67	0,86	0	0,71	0,33	0	0	0,09
	İ	0,64	0,6	0,42	1	-	0,7	0,43	0	0,57	0	0	0	0,22
KASTAMONU	V	0,75	0,8	0,53	0,33	0,55	0	1	0	0,83	0,17	0	0	-
	B	0,54	0,4	0,38	0	0,5	0,33	0,43	0	0,57	0	0	0	0,05
	İ	0,45	0,4	0,58	1	-	0,8	0,29	0,17	0,57	0	0	0	0,13
KAYSERİ	V	0,67	0,4	0,4	0,33	0,5	0,75	0,6	1	0,67	0,17	0	0	-
	B	0,54	0,8	0,63	1	0,5	0,89	0,86	1	0,71	0	0	0	0,41
	İ	0,64	0,6	0,5	0,4	-	0,8	0,36	0,17	0,57	0	0	0	0,22
KIRIKKALE	V	0,33	0,4	0,53	0	0,36	0,75	0,6	0	0,67	0	0	0	-
	B	0,38	1	0,69	1	0,41	0,67	1	1	0,86	0	0	0	0,41
	İ	0,45	0,6	0,58	1	-	1	0,21	0	0,71	0	0	0	0,26
KIRKLARELİ	V	0,33	0,4	0,47	0,33	0,32	1	1	0,4	0,83	0	0	0	-
	B	0,54	0,8	0,63	1	0,23	0,44	1	0,43	0,86	0,17	0	0	0,23
	İ	0,64	0,6	0,58	1	-	0,7	0,57	0,17	0,57	0	0	0	0,22
KIRŞEHİR	V	0,67	0,4	0,73	0,33	0,59	0	1	0,2	0,67	0	0	0	-
	B	0,46	0,8	0,75	1	0,23	0,56	1	0	0,86	0	0	0	0,05
	İ	0,55	0,6	0,58	1	-	0,9	0,64	0,17	0,57	0	0	0	0,17
KİLİS	V	0,5	0,4	0,6	0,33	0,27	0,75	1	0,2	0,67	0	0	0	-
	B	0,46	0,8	0,56	0,33	0,36	0,78	1	0,29	0	0,17	0	0	0,32
	İ	0,36	0,6	0,25	0,6	-	0,6	0,29	0,17	0,57	0,17	0	0	0,22
KOCAELİ	V	0,75	0,6	0,8	0,33	0,5	0,5	1	0,6	0,83	0,17	0	0	-
	B	0,77	0,8	0,81	1	0,36	0,78	1	0,29	0,71	0,17	0	0	0,73
	İ	0,36	0,4	0,58	1	-	0,8	0,57	0,17	0,57	0,17	0	0	0,39
KONYA	V	0,42	0,6	0,73	0,33	0,36	0,75	1	0,8	0,83	0	0	0	-
	B	0,85	0,8	0,81	1	0,73	0,56	1	0,86	0,71	0	0	0	0,5
	İ	0,64	0,2	0,67	1	-	0,8	0,43	0,17	0,57	0	0	0	0,52
KÜTAHYA	V	0,58	0,6	0,67	0,33	0,73	0,75	1	0,2	0,67	0,17	0	0	-
	B	0,62	0,8	1	1	0,09	0,89	0,71	0,86	0,71	0	0	0	0,41
	İ	0,73	0,6	0,42	0,4	-	0,6	0,79	0,17	0,57	0	0	0	0,3
MALATYA	V	0,5	0,6	0,6	0	0,36	0,25	1	0	0,83	0	0	0	-
	B	0,77	0,8	0,81	0,67	0,64	0,78	1	0,86	0,86	0,17	0	0	0,55
	İ	0,64	0,6	0,58	1	-	0,6	0,57	0,17	0,86	0	0	0	0,3

İLLER	ÖRGÜTLER	ANA ÖLÇÜTLER												
		Çekicilik	Yönlendirebilme	İlde Yaşayanlara Yönelik Hizmetler	Şeffaflık	Turistlere Yönelik Hizmetler	Plan ve Projeler	Yönetici Bilgileri	Yerel Girişimcilik Sivil Toplum	Pasif S2V	Pasif V2S	Eşanlı S2V	Eşanlı V2S	Görev ve Sorumluluklar
MANİSA	V	0,25	0,6	0,73	0	0,36	0	1	0,2	0,67	0	0	0	-
	B	0,69	0,6	0,69	1	0,36	1	1	1	0,71	0,17	0	0	0,36
	İ	0,45	0,4	0,42	1	-	0,7	0,36	0	0,57	0	0	0	0,04
MARDİN	V	0,58	0,4	0,73	0,33	0,73	0,75	1	0	0,67	0,17	0	0	-
	B	0,54	0,4	0,56	0	0	0,56	1	1	0,71	0,17	0	0	0,45
	İ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MERSİN	V	0,33	0,6	0,6	0,33	0,59	0,75	1	0,4	0,67	0	0	0	-
	B	0,85	0,4	0,69	1	0,73	0,78	1	0,71	0,57	0,5	0	0	0,68
	İ	0,27	0,4	0,42	1	-	1	0,57	0,17	0,57	0	0	0	0,39
MUĞLA	V	0,33	0,6	0,53	0	0,59	1	1	1	0,67	0	0	0	-
	B	0,54	0,6	0,63	1	0,59	0,44	1	0,43	0,86	0,17	0	0	0,14
	İ	0,45	0,4	0,75	1	-	0,7	0,79	0,17	0,57	0	0	0	0,22
MUŞ	V	0,5	0,6	0,8	0,33	0,55	1	1	0,6	0,83	0	0	0	-
	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	İ	0,45	0,6	0,58	0,4	-	0,3	0,43	0,17	0,71	0	0	0	0,3
NEVŞEHİR	V	0,58	0,4	0,67	0,33	0,59	0,75	1	0,4	0,67	0,17	0	0	-
	B	0,69	0,6	0,69	1	0,68	0,67	0,86	0,14	0,86	0	0	0	0,36
	İ	0,64	0,4	0,58	1	-	0,7	0,57	0,17	0,57	0,17	0	0	0,13
NİĞDE	V	0,5	0,6	0,73	0,33	0,41	1	1	0,6	0,67	0	0	0	-
	B	0,46	0,8	0,56	0,67	0,14	0,33	0,86	0,14	0,71	0	0	0	0,32
	İ	0,64	0,2	0,67	1	-	0,9	0,64	0,17	0,57	0	0	0	0,26
ORDU	V	0,67	0,6	0,67	0,33	0,59	1	1	0,4	0,83	0,17	0	0	-
	B	0,77	0,6	0,63	1	0,64	0,67	1	0,43	0,86	0,17	0	0	0,18
	İ	0,55	0,6	0,67	1	-	0,8	0,43	0,17	0,71	0,17	0	0	0,35
OSMANİYE	V	0,25	0,8	0,53	0	0,05	0	1	0,2	0,83	0	0	0	-
	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	İ	0,45	0,6	0,5	1	-	1	0,43	0,17	0,57	0,17	0	0	0,09
RİZE	V	0,42	0,4	0,73	0,33	0,27	0,75	0,8	0	0,67	0,17	0	0	-
	B	0,85	0,4	0,5	0,67	0,68	0,44	0,71	0,29	0,71	0,17	0	0	0,05
	İ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SAKARYA	V	0,42	0,4	0,6	0,33	0,55	0,75	1	1	0,83	0,17	0	0	-
	B	0,77	0,4	0,56	1	0,23	0,33	0,57	0,86	0,71	0,33	0	0	0,59
	İ	0,27	0,2	0,42	1	-	0,8	0,57	0,17	0,57	0	0	0	

İLLER	ÖRGÜTLER	ANA ÖLÇÜTLER												
		V: Valilik B: Belediye İ: İl Özel İdaresi	Çekicilik	Yönlendirebilme	İlde Yaşayanlara Yönelik Hizmetler	Şeffaflık	Turistlere Yönelik Hizmetler	Plan ve Projeler	Yönetici Bilgileri	Yerel Girişimcilik Sivil Toplum	Pasif S2V	Pasif V2S	Eşanlı S2V	Eşanlı V2S
SAMSUN	V	0,42	0,6	0,67	0	0,5	0,75	1	1	0,83	0,33	0	0	-
	B	0,69	0,4	0,63	0,33	0,36	0,44	0,71	0,86	0,71	0,17	0	0	0,64
	İ	0,55	0,8	0,75	1	-	0,7	0,57	0	0,71	0,33	0	0	0,17
SİİRT	V	0,58	0,4	0,47	0,33	0,09	1	0,8	1	0,67	0	0	0	-
	B	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	İ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SİNOP	V	0,58	0,8	0,73	0,33	0,45	0,75	1	1	0,83	0,17	0	0	-
	B	0,69	0,4	0,63	1	0,55	0,67	1	0	0,71	0,33	0	0	0,45
	İ	0,45	0,6	0,67	1	-	0,8	0,36	0,17	0,71	0,17	0	0	0,09
SİVAS	V	0,42	0,6	0,53	0,33	0,41	1	1	0	0,83	0	0	0	-
	B	0,77	0,6	0,75	1	0,41	0,56	1	0	0,71	0,17	0	0	0,36
	İ	0,45	0,2	0,58	1	-	0,8	0,29	0,17	0,71	0	0	0	0,04
ŞANLIURFA	V	0,5	0,6	0,6	0,33	0,5	1	1	0,2	0,67	0,17	0	0	-
	B	1	0,6	0,88	0,67	0,32	0,33	1	0	0,86	0	0	0	0,18
	İ	0,64	0,6	0,75	1	-	0,9	0,21	0	0,71	0	0	0	0,26
ŞIRNAK	V	0,33	0,6	0,27	0,33	0,36	0,75	0,8	0	0,67	0	0	0	-
	B	0,46	0,2	0,44	0,33	0,09	0	1	0,71	0,29	0	0	0	0,27
	İ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TEKİRDAĞ	V	0,5	0,6	0,67	0,33	0,55	0	1	0,8	0,67	0	0	0	-
	B	0,62	0,4	0,63	0,67	0,18	0,33	1	0	0,86	0	0	0	0,09
	İ	0,45	0,4	0,25	0,2	-	0,6	0,5	0	0,57	0	0	0	0,09
TOKAT	V	0,58	0,8	0,47	0	0,36	0	0,8	0,6	0,67	0	0	0	-
	B	0,77	0,8	0,69	1	0,18	0,33	0,71	0,71	0,71	0	0	0	0,14
	İ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TRABZON	V	0,42	0,6	0,6	0	0,45	0,5	1	0	0,67	0	0	0	-
	B	0,85	0,6	0,88	1	0,73	0,56	1	0,71	0,86	0	0	0	0,73
	İ	0,64	0,4	0,67	1	-	1	0,5	0,17	0,57	0	0	0	0,17
TUNCELİ	V	0,33	0,6	0,53	0	0,27	0,75	1	0,6	0,67	0,17	0	0	-
	B	0,15	0,2	0,19	0	0	0,22	0	0	0,57	0	0	0	0
	İ	0,73	0,6	0,75	0,6	-	0,8	0,5	0,17	0,57	0,17	0	0	0,13

İLLER	ÖRGÜTLER	ANA ÖLÇÜTLER												
		Çekicilik	Yönlendirilme	İlde Yaşayanlara Yönelik Hizmetler	Şeffaflık	Turistlere Yönelik Hizmetler	Plan ve Projeler	Yönetici Bilgileri	Yerel Girişimcilik Sivil Toplum	Pasif S2V	Pasif V2S	Eşanlı S2V	Eşanlı V2S	Görev ve Sorumluluklar
UŞAK	V	0,5	0,6	0,53	0	0,32	1	1	0,8	0,83	0,17	0	0	-
	B	0,69	0,4	0,5	0,67	0,23	0,33	0,71	0,14	0,86	0	0	0	0,23
	İ	0,45	0,6	0,5	1	-	0,7	0,36	0,17	0,71	0,17	0	0	0,22
VAN	V	0,25	0,4	0,6	0,33	0,36	0,75	1	0	0,67	0	0	0	-
	B	0,38	0,4	0,38	1	0,05	0,33	0,43	0	0,71	0	0	0	0,27
	İ	0,45	0,8	0,75	1	-	0,8	0,5	0,17	0,71	0,17	0	0	0,35
YALOVA	V	0,67	0,6	0,4	0	0,68	0,75	0,8	0,4	0,83	0	0	0	-
	B	0,69	0,4	0,75	1	0,5	0,89	0,71	0,57	0,86	0,17	0	0	0,59
	İ	0,36	0,4	0,42	1	-	0,4	0,5	0,17	0,57	0	0	0	0
YOZGAT	V	0,25	0,6	0,53	0,33	0,36	0	1	0	0,67	0,17	0	0	-
	B	0,92	0,6	0,81	1	0,36	0,44	1	0,71	0,86	0,17	0	0	0,36
	İ	0,55	0,4	0,67	1	-	0,7	0,57	0	0,71	0,17	0	0	0,35
ZONGULDAK	V	0,5	0,6	0,47	0	0,45	0,5	0,8	0,6	0,67	0	0	0	-
	B	0,69	0,4	0,69	0,33	0,41	0,56	0,43	0,57	0,86	0,33	0	0	0,09
	İ	0,45	0,4	0,67	0,6	-	0,6	0,29	0	0,71	0	0	0	0,09

